

ANATOMSKA GRAĐA STABLA

- nasledna osnova
- sistematska pripadnost
- uticaj faktora spoljne sredine

PRIMARNA

skoro sve monokotile

neke zeljaste dikotile

SEKUNDARNA

golosemenice

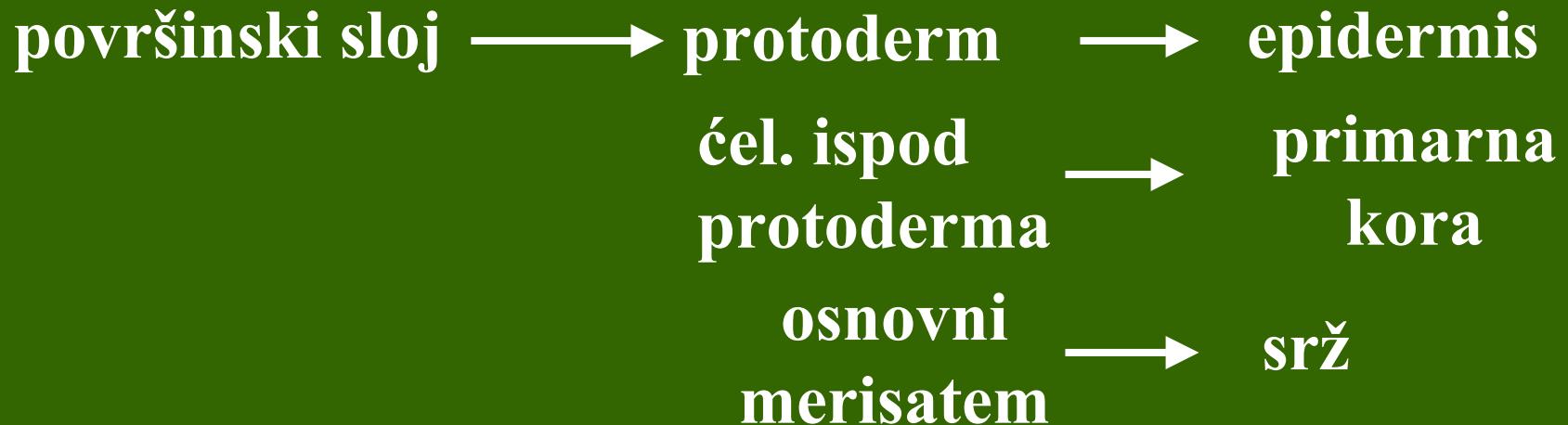
drvenaste dikotile

ANATOMSKA GRAĐA STABLA

POSTANAK PRIMARNE GRAĐE

Vrh vegetacione kupe **ćelije se razlikuju :**

**po intezivnosti deobe i
morfološkim osobinama**



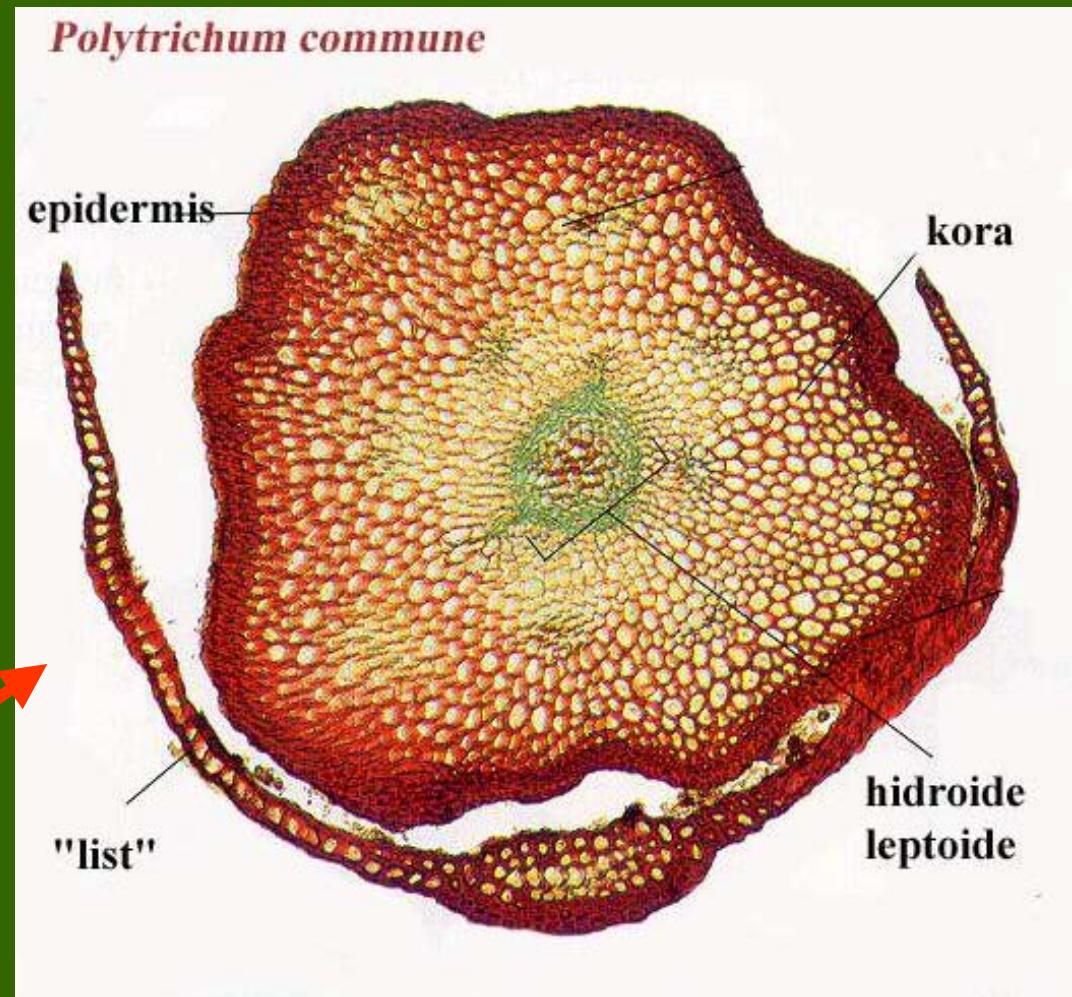
prokambijum

(provodna tkiva, pericikl, parenhim, sklerenhim)

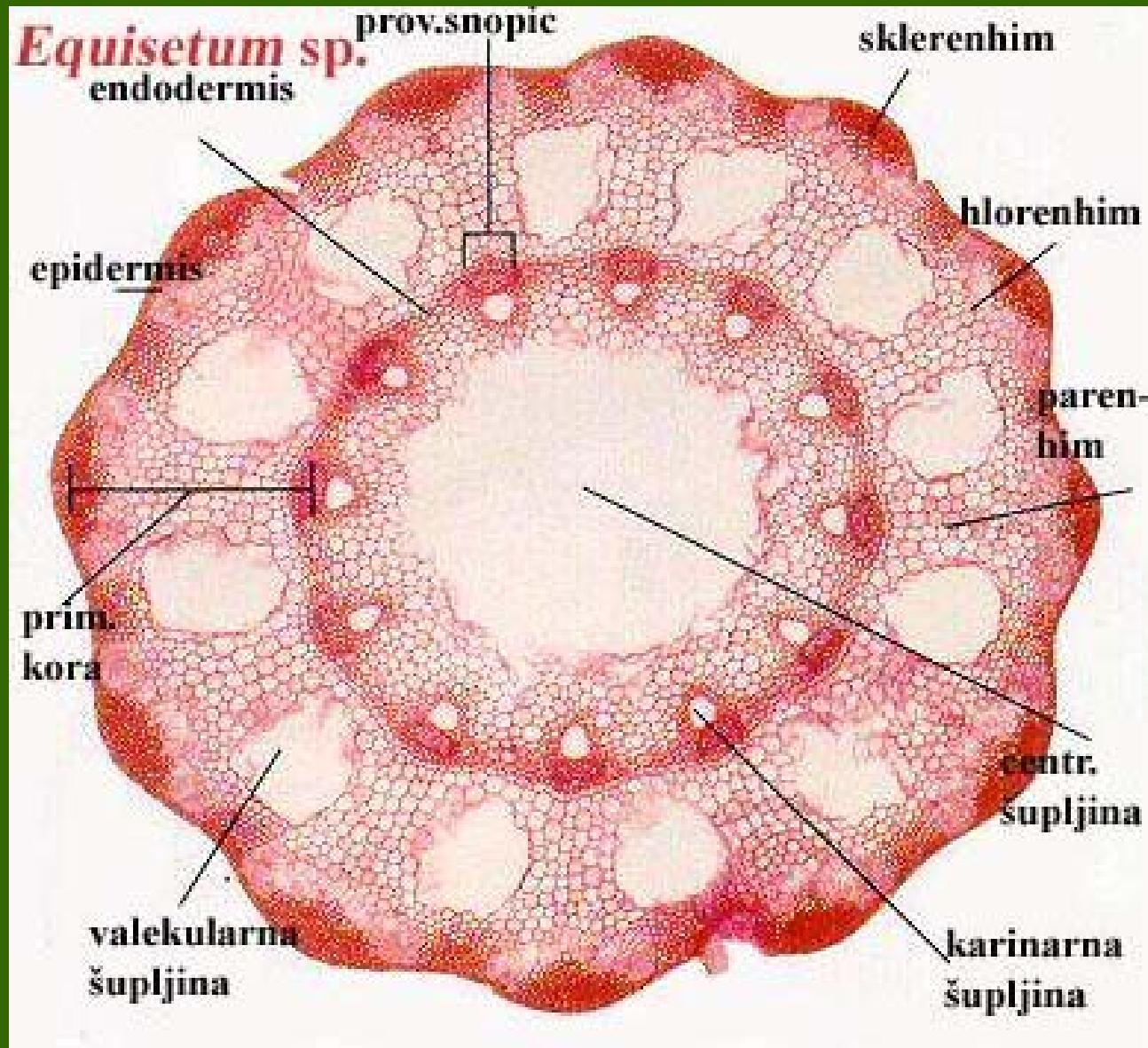
PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA MAHOVINE

- najprimitivnija građa stabla
- osnovne funkcije: provođenje materija i mehanička potpora
- primitivno provodno tkivo
- nesavršeno pokorično
- poikilohidrična organizacija

PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA MAHOVINE

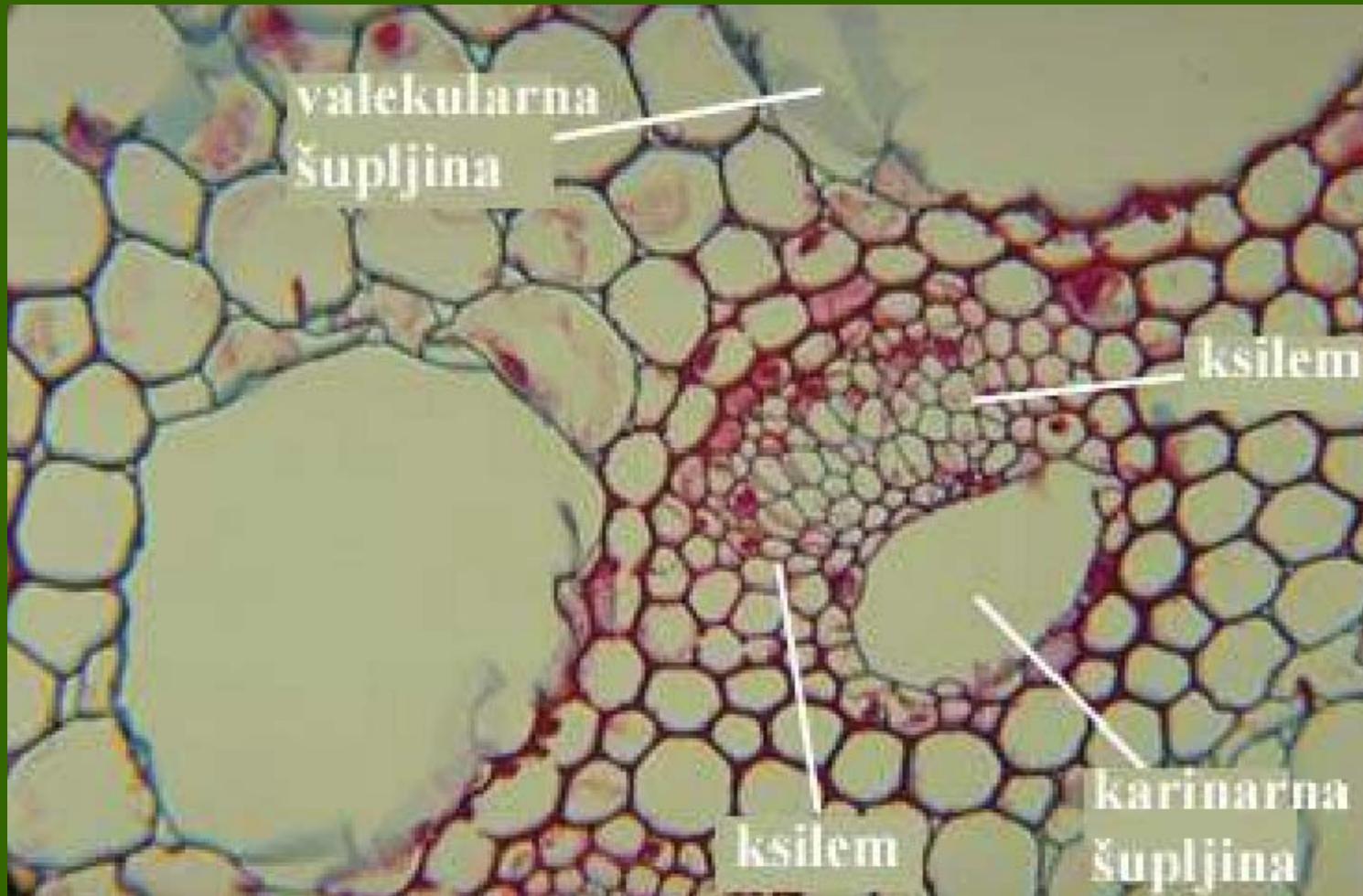


PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA RASTAVIĆI



PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA

RASTAVIĆI



PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA PAPRATI

Polypodium sp.



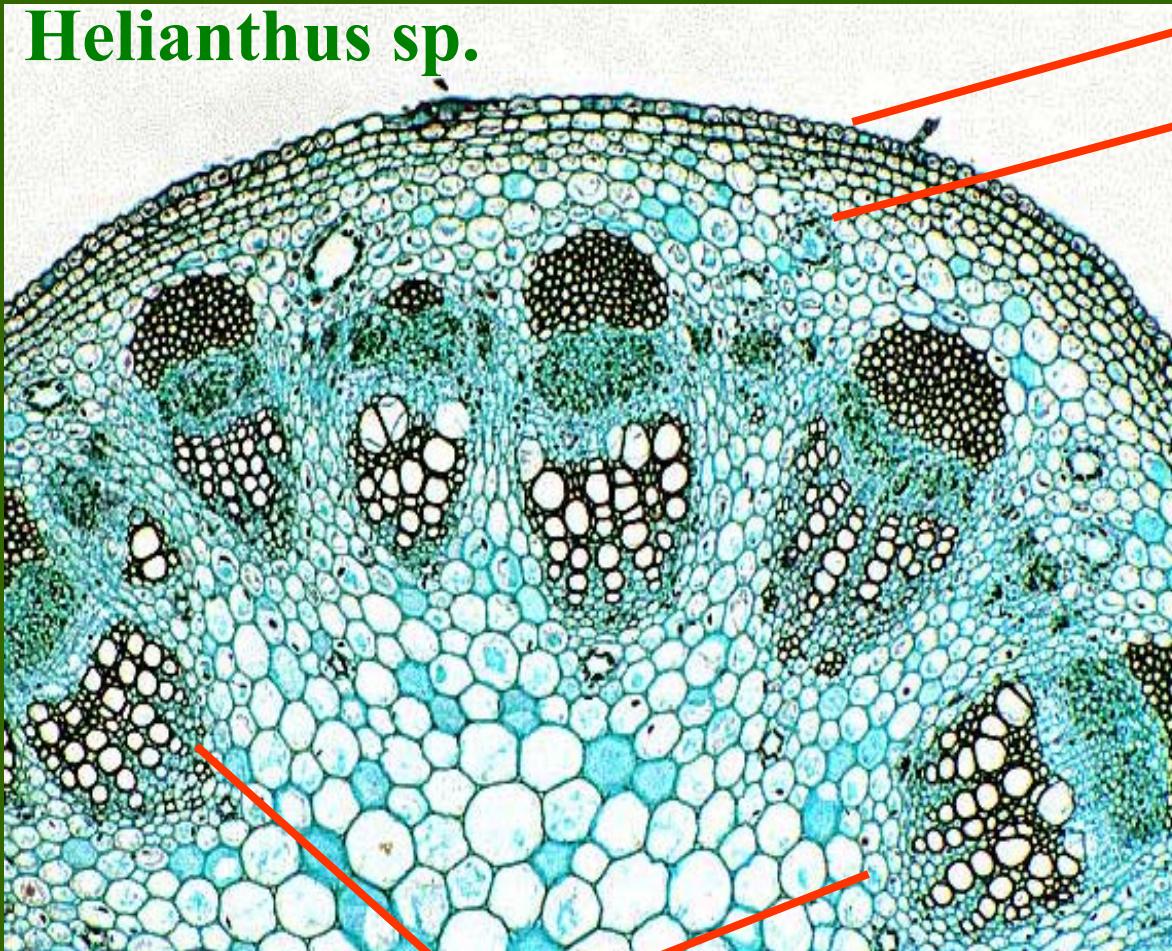
epidermis

parenchim

hadrocentrični
provodni
snopić

PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE

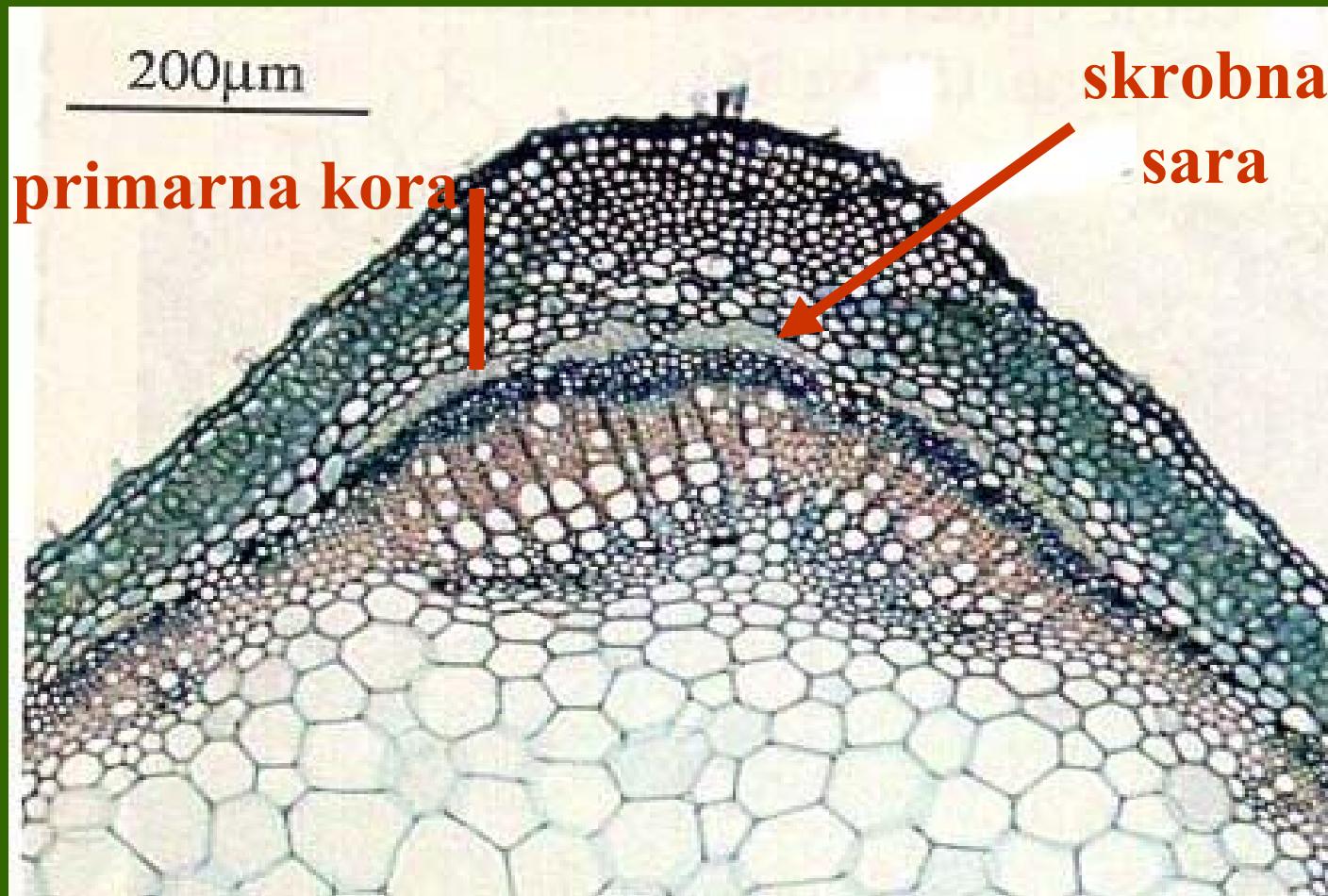
Helianthus sp.



epidermis
primarna kora

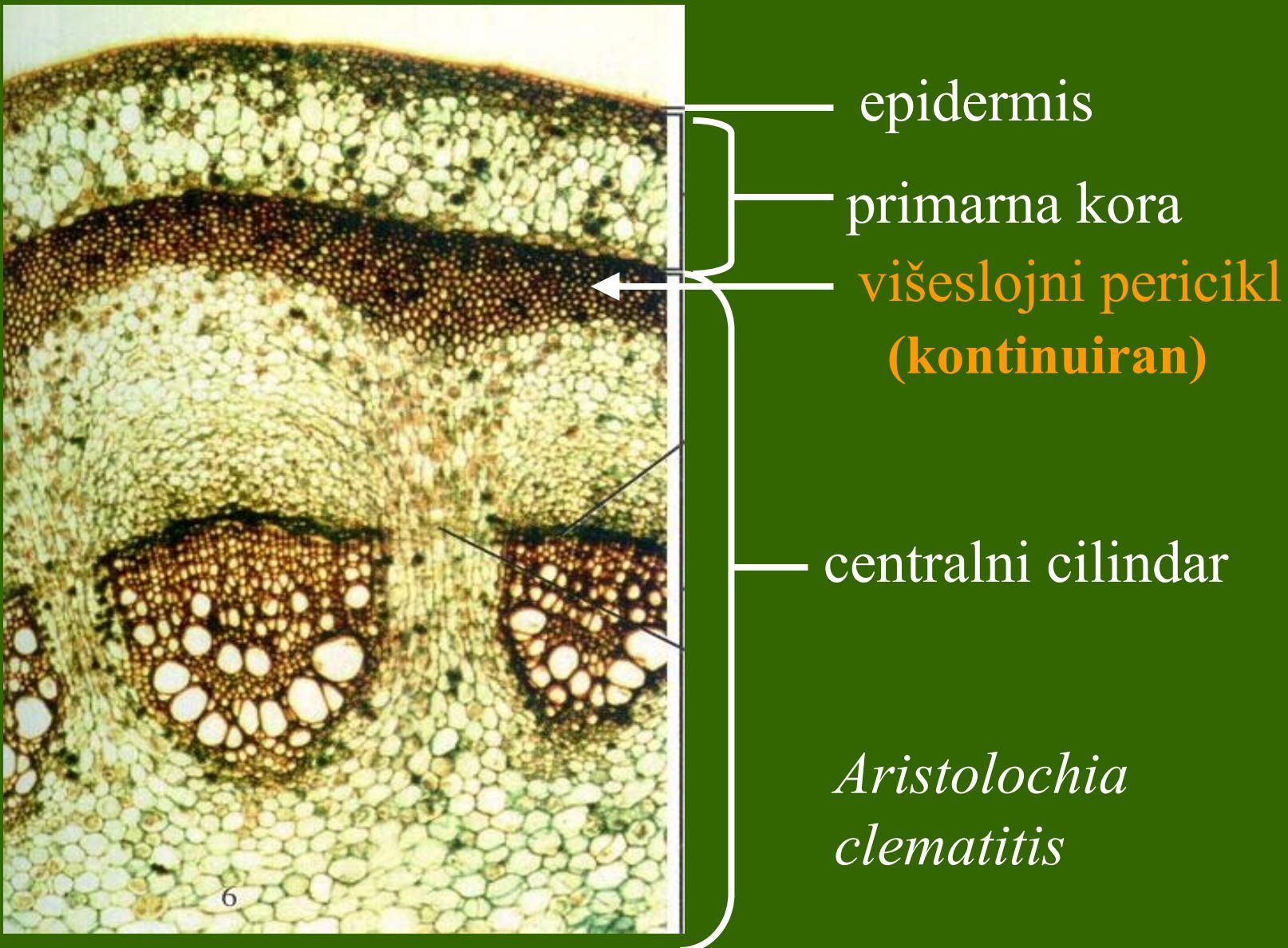
centralni cilindar

PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE – *Lamium sp.*



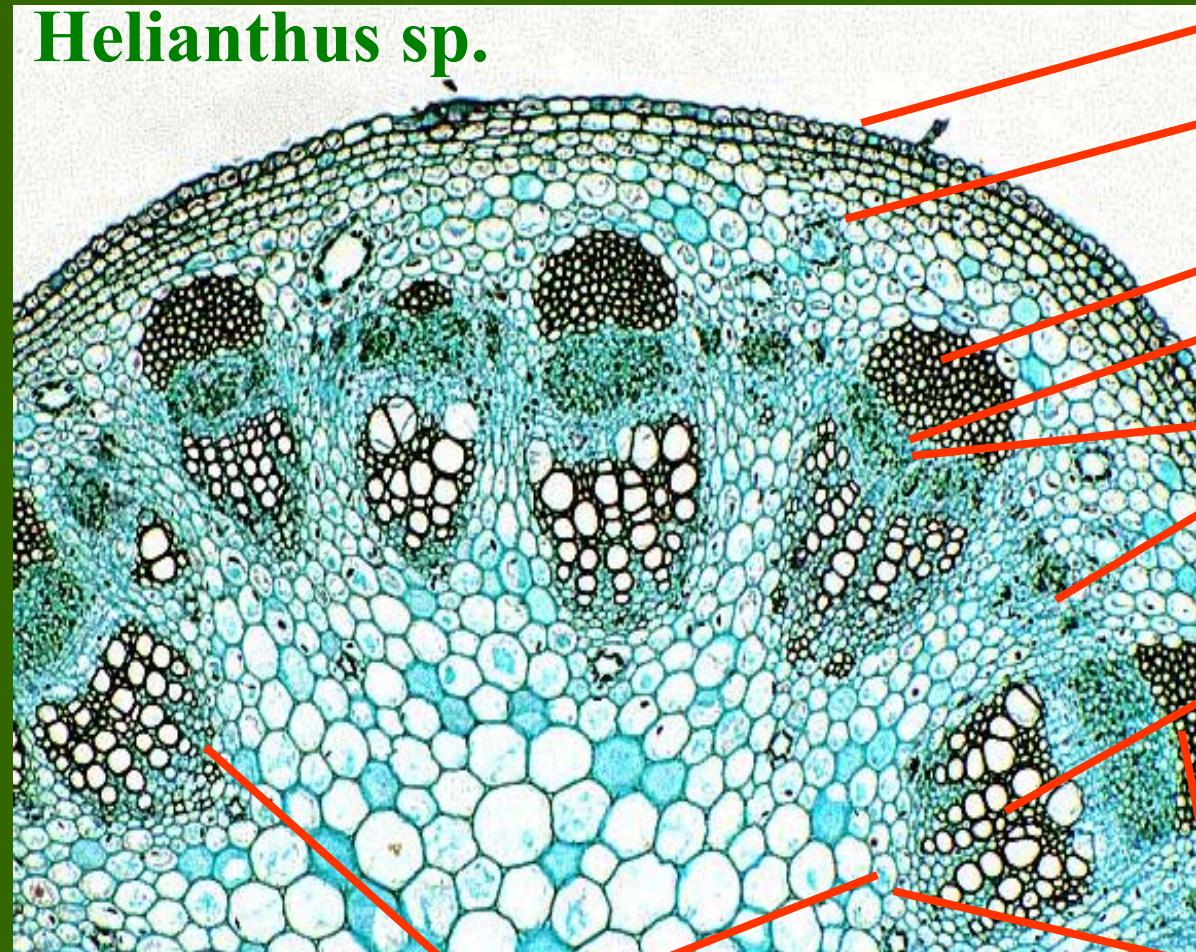
- prisustvo endoderma ima sistematski karakter

PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE



PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE

Helianthus sp.



centralni cilindar

epidermis

primarna kora

likina vlakna

floem

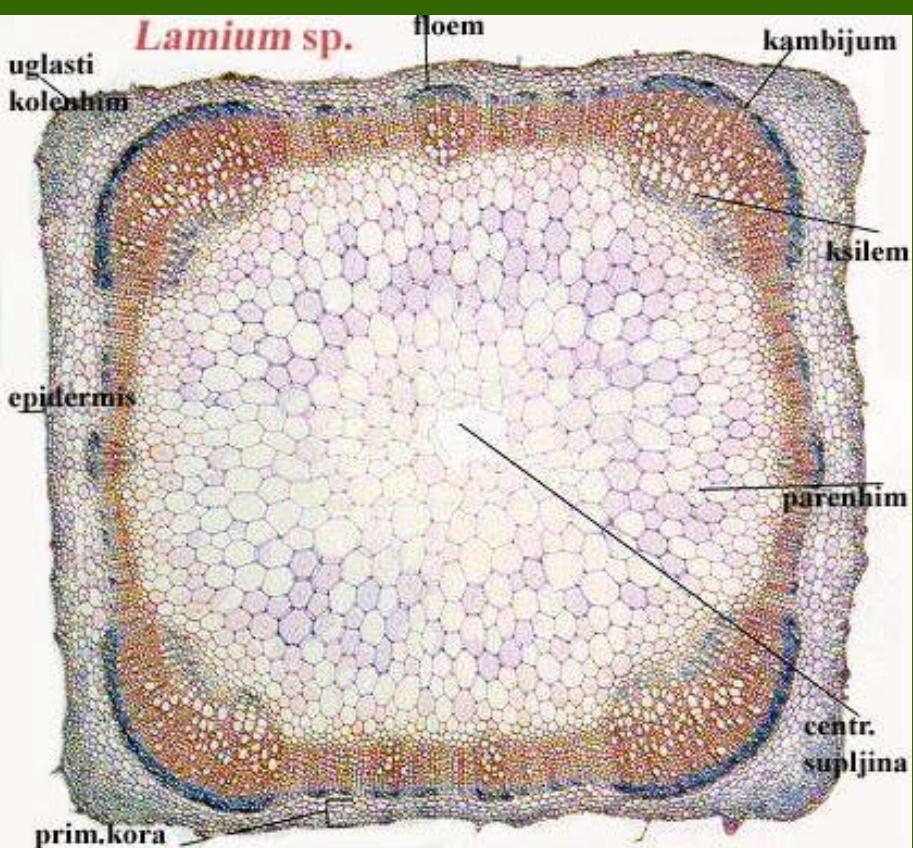
fascikularni kambijum
interfascikularni kamb.

ksilem

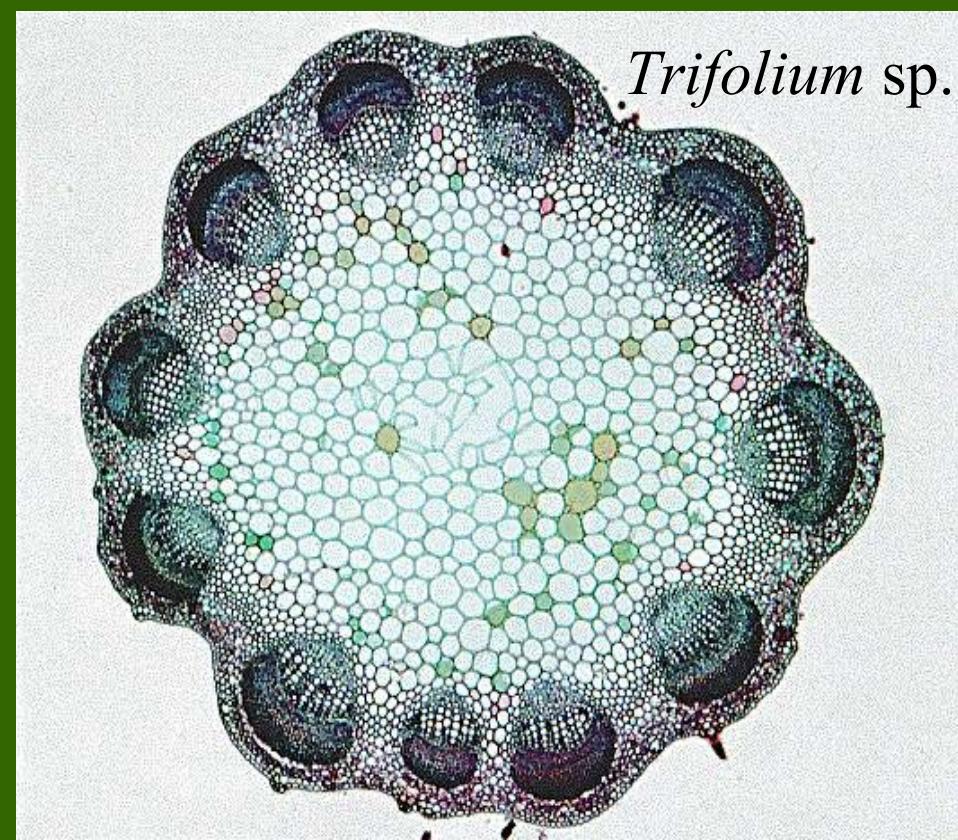
kolateralni otvoreni
provodni snopici

PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE

Tip stabla bez
diferenciranih snopića
(filogenetski stariji)

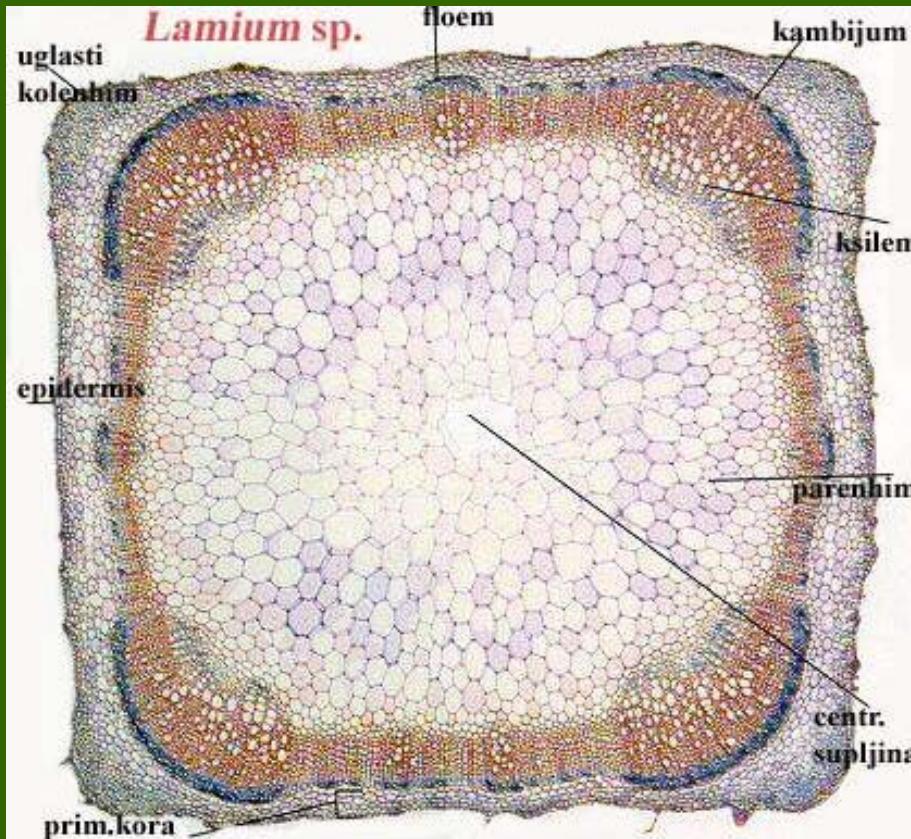


Tip stabla sa diferenciranim
snopićima



PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE

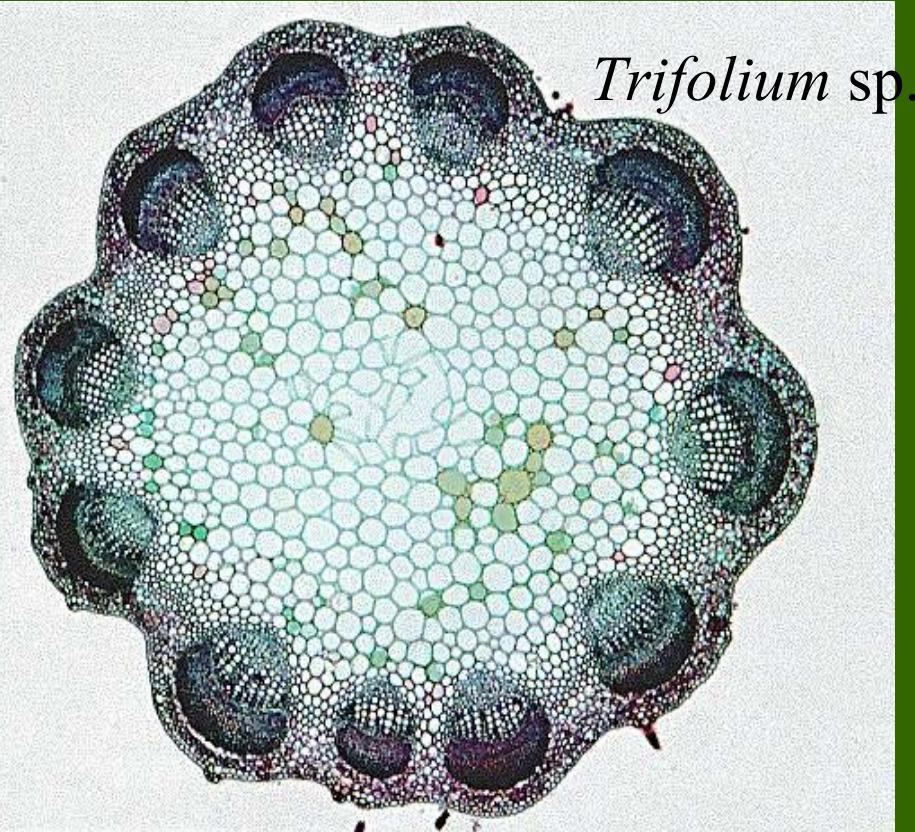
Tip stabla bez diferenciranih snopića
(filogenetski stariji)



- kambijum u obliku cilindra, primarnog porekla
- većina drvenastih vrsta

PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE

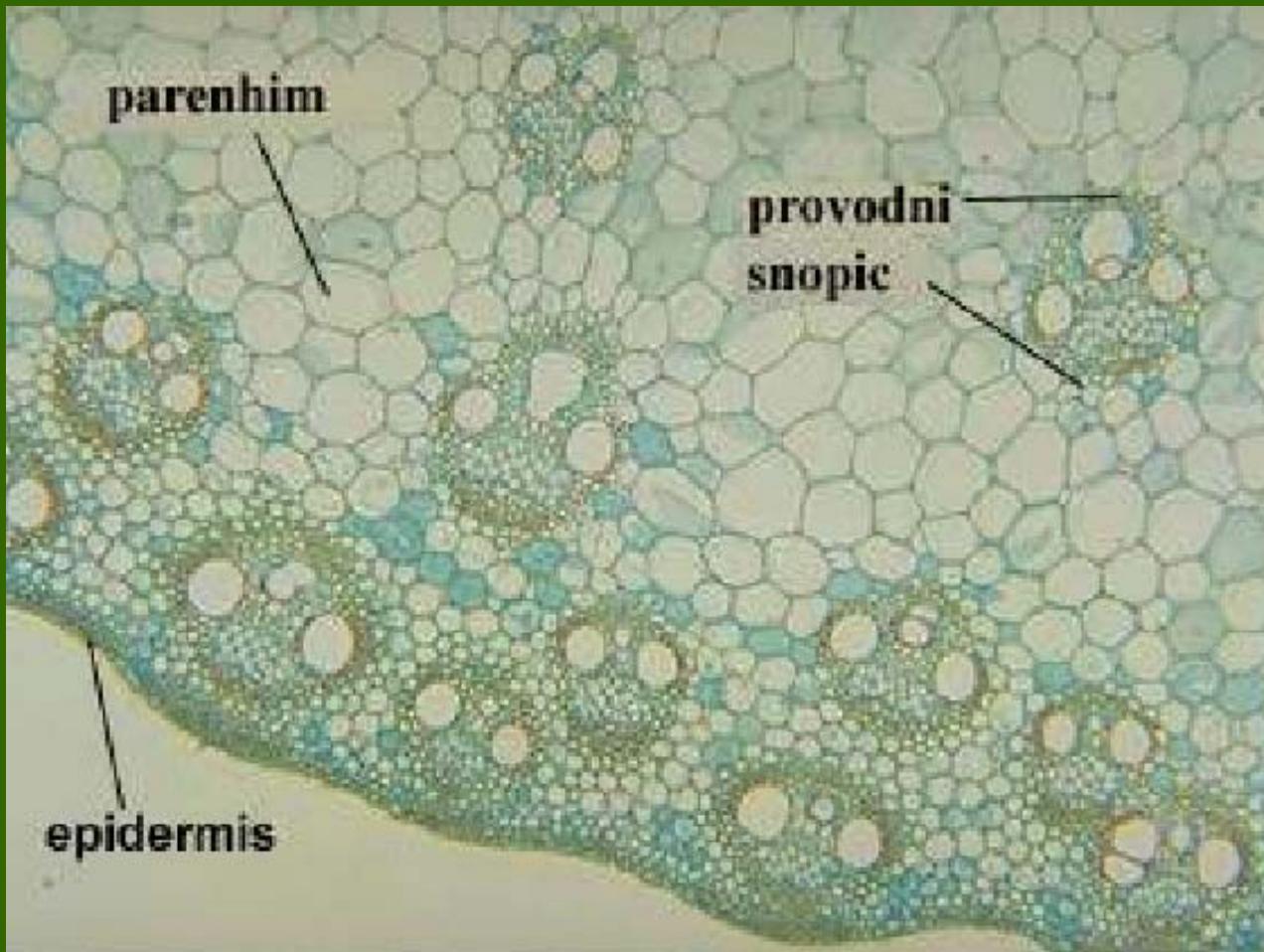
Tip stabla sa diferenciranim snopićima



- kolateralni otvoreni snopići
- fascikularni kambijum
(primarnog porekla)
- interfascikularni kambijum
(sekundarnog porekla)

PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA MONOKOTILE

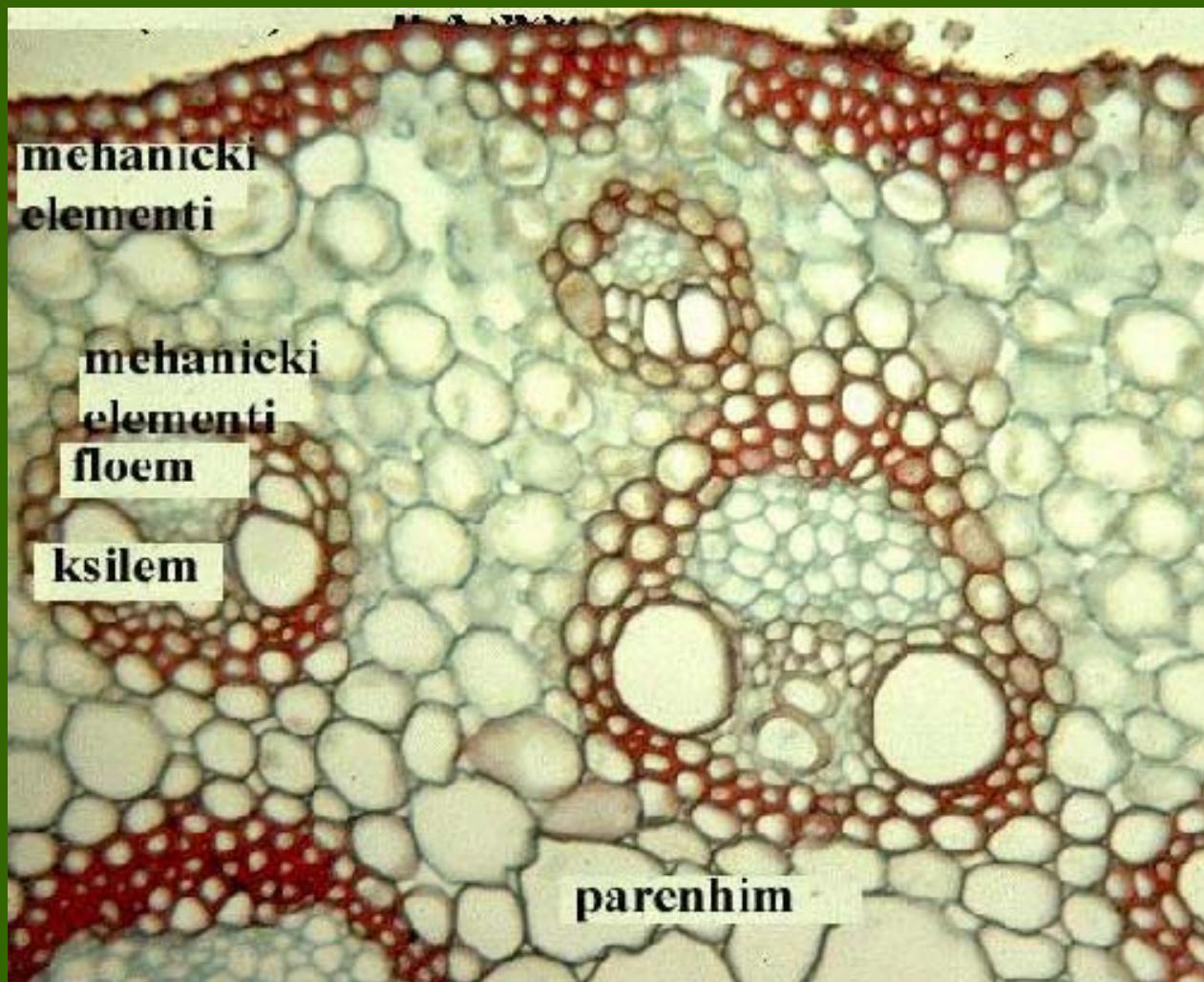
Zea mays



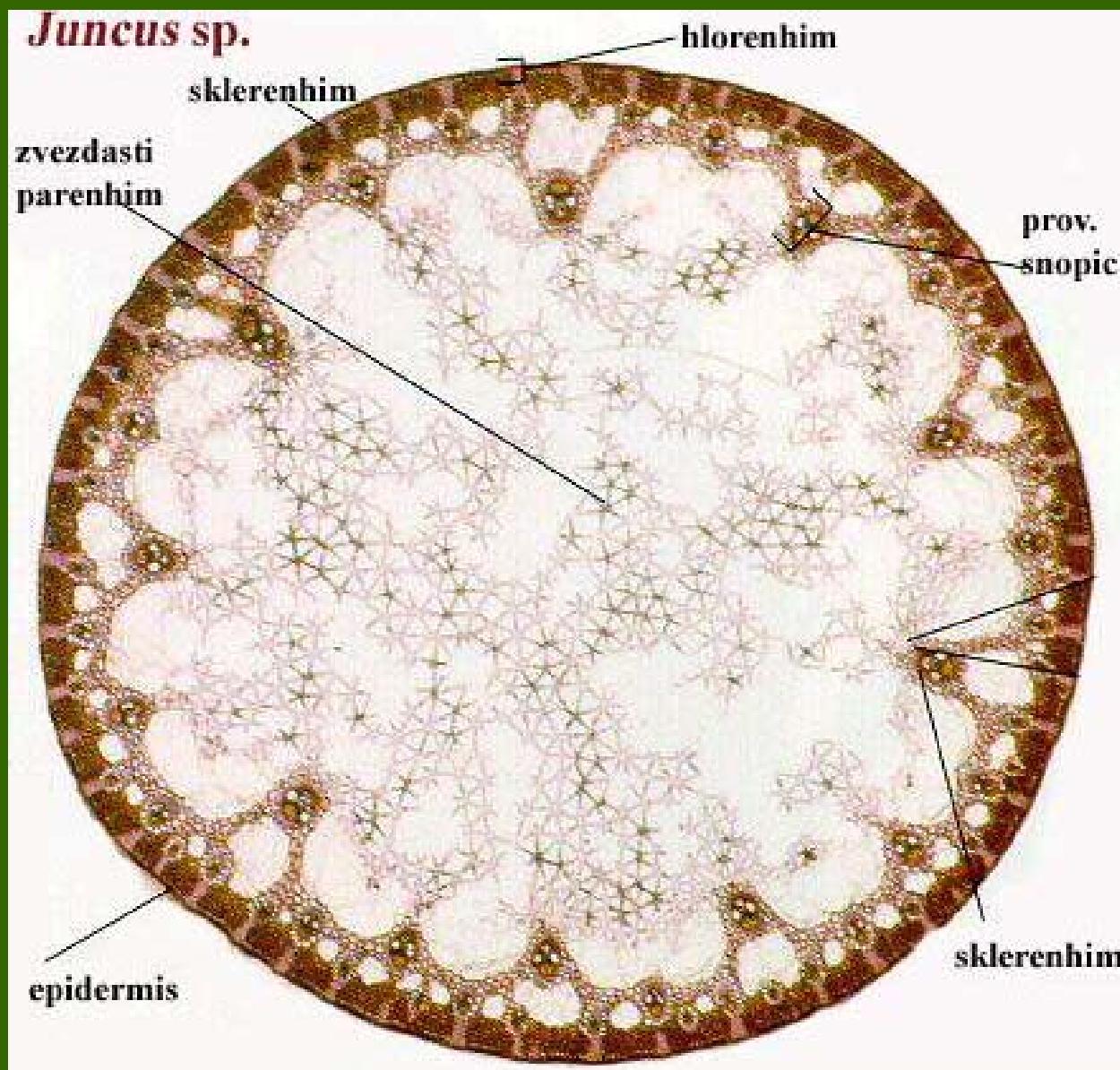
nema jasne granice između prim. kore i cen. cilindra

PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA MONOKOTILE

Zea mays

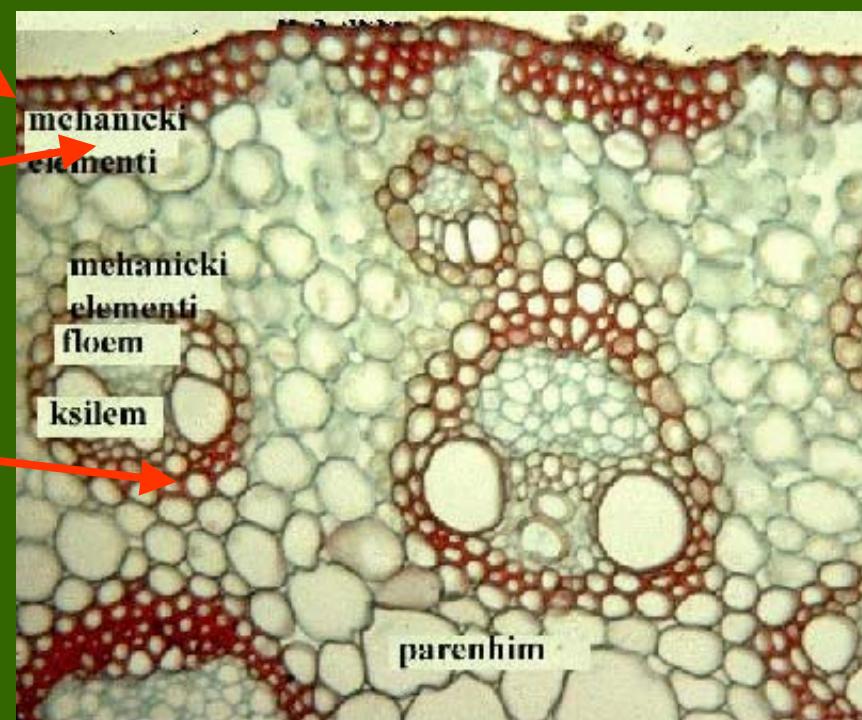
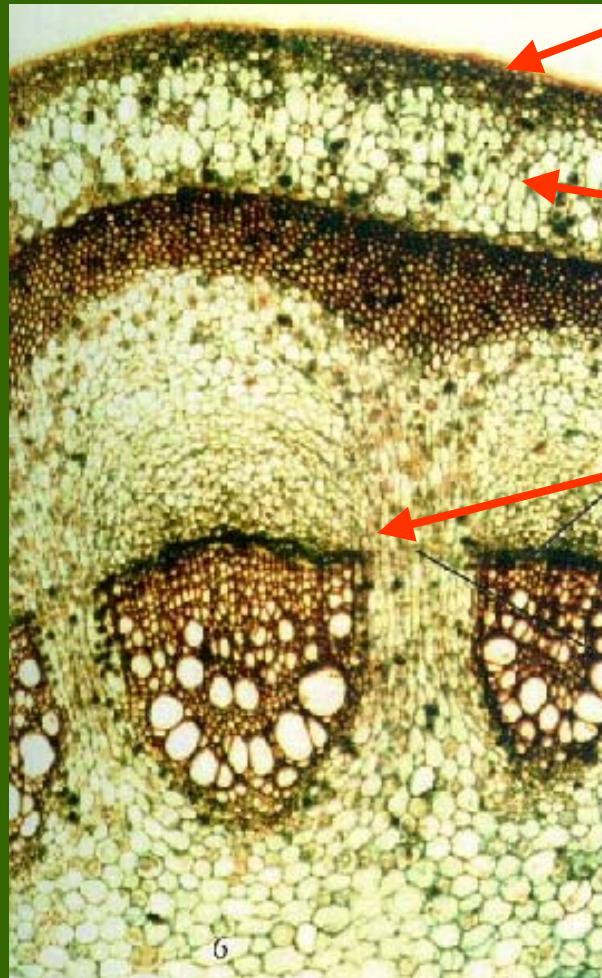


PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA MONOKOTILE



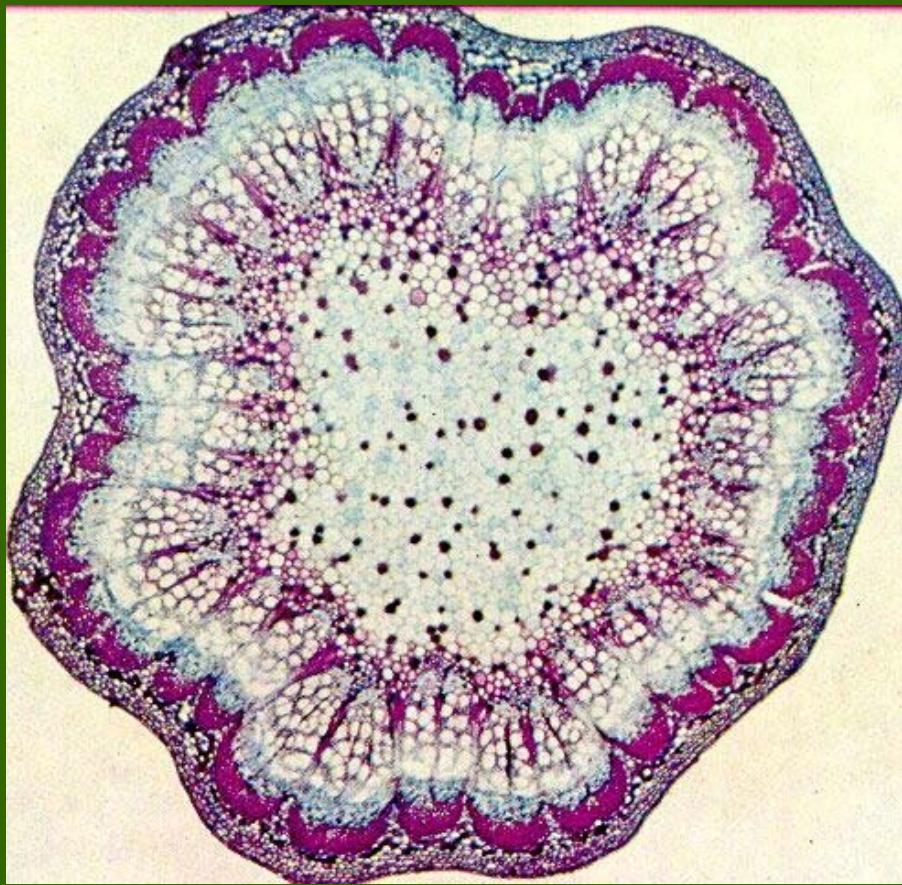
PRIMARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE

MONOKOTILE

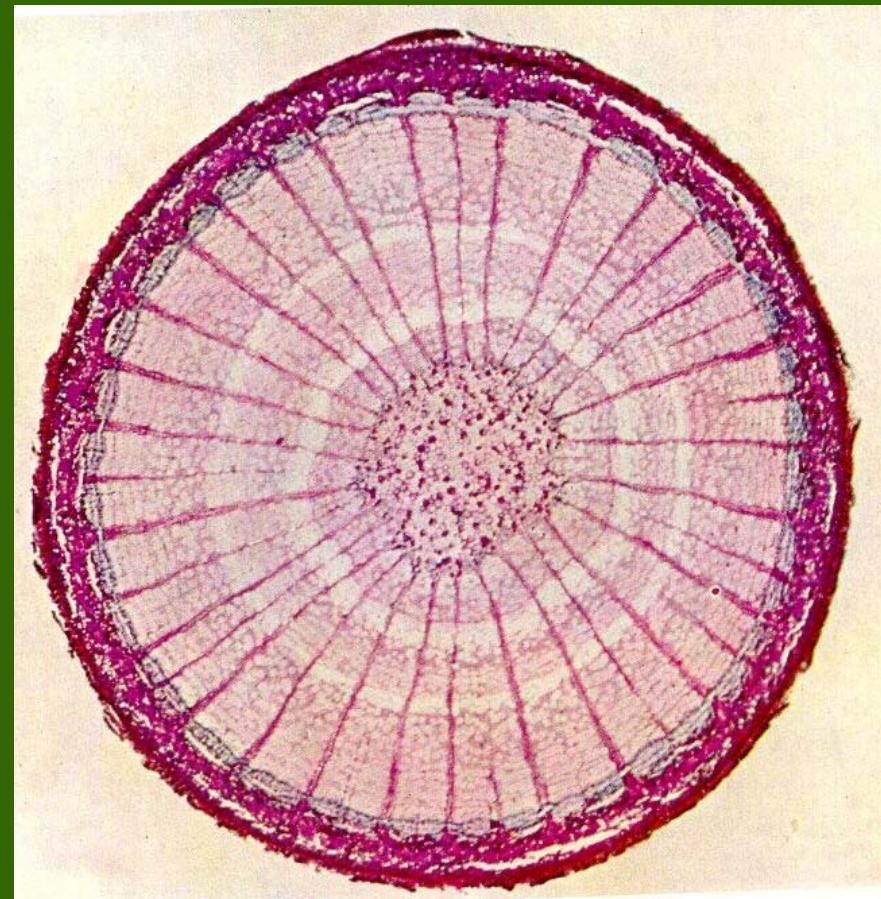


ANATOMSKA GRAĐA STABLA

primarna



sekundarna



Platanus sp.

ANATOMSKA GRAĐA STABLA

SEKUNDARNA

SEKUNDARNO DEBLJANJE

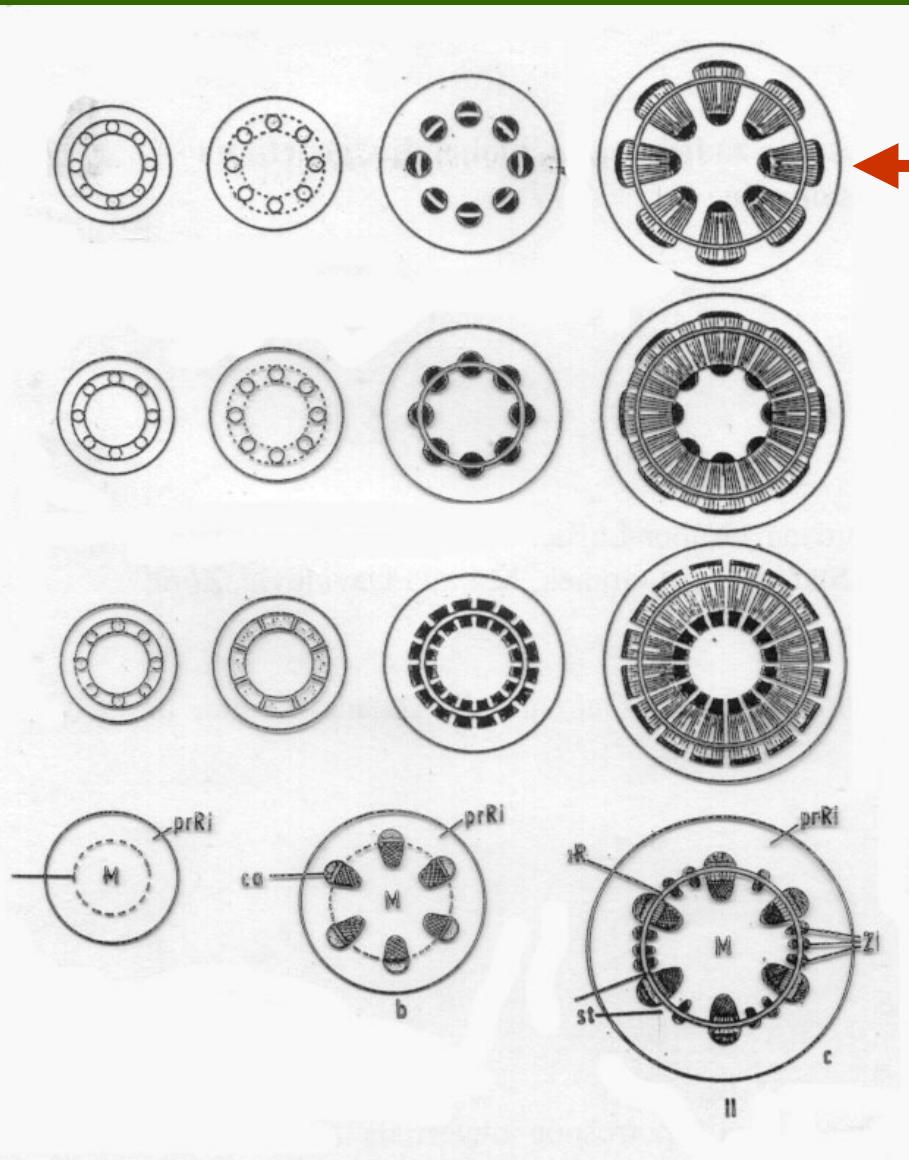
U vezi je sa: razvojem obimne krune
ogromnog broja listova
snažnog korenovog sistema

što zahteva – umnožavanje provodnih i
mehaničkih elemenata

Neophodno- obrazovanje lateralnih meristema

Uslov - obrazovanje kambijalnog prstema

TIPOVI NASTANKA KAMBIJALNOG PRSTENA



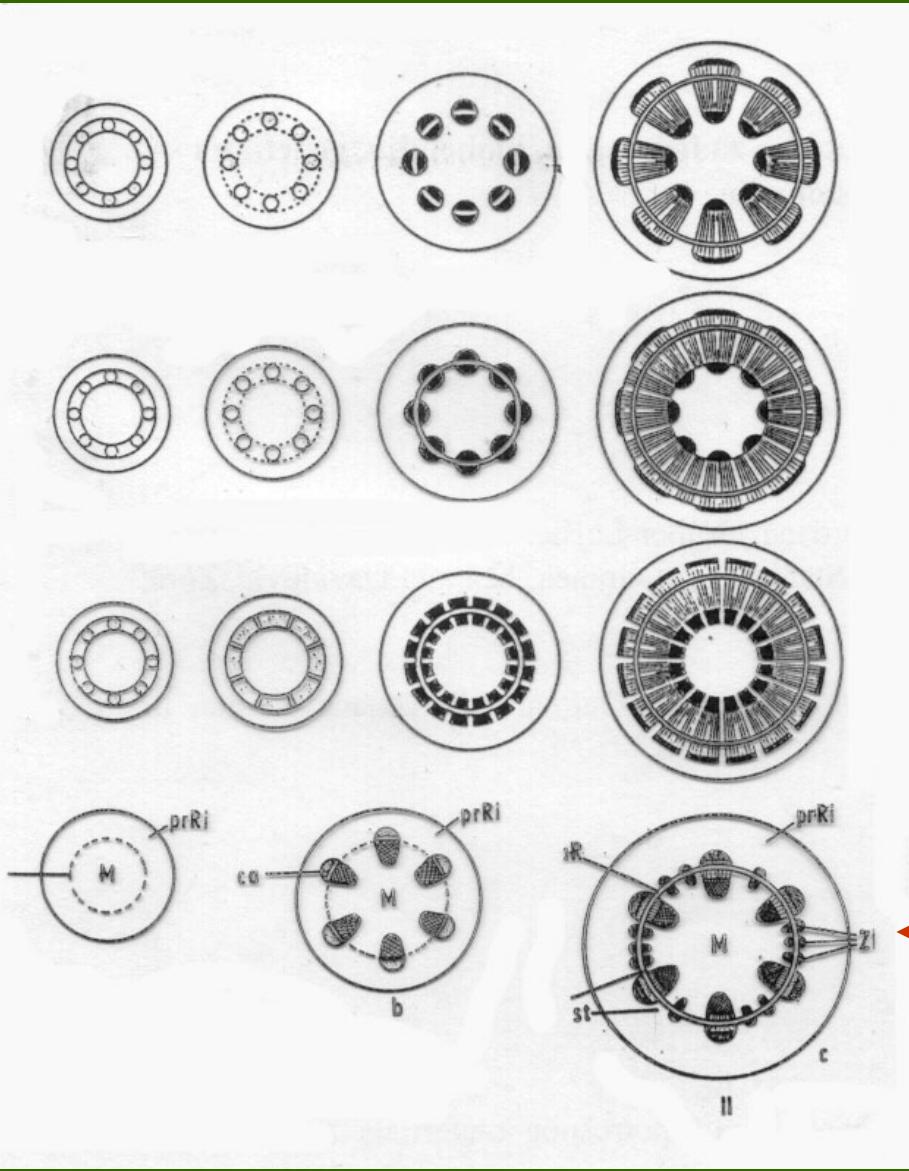
Aristolochia tip

- c.c. ima diferencirane provodne snopiće
- stvaranje interfasc. kamb. (produkuje parenh.ćel.)

■ primarna tkiva

||||| sekundarna tkiva

TIPOVI NASTANKA KAMBIJALNOG PRSTENA



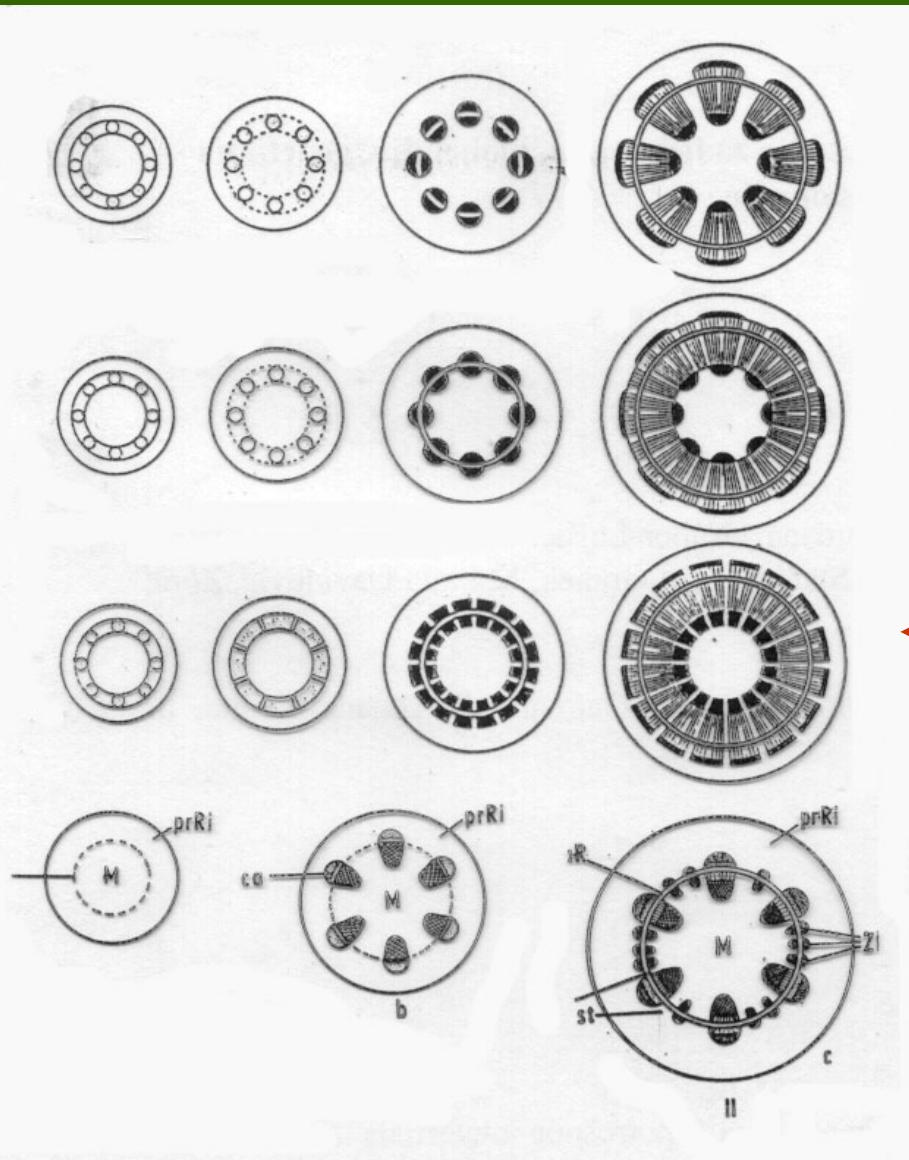
- interf. kamb. stvara nove snopiće- međusnopiće
- između snop. ostaci prim sržnih zraka

Helianthus tip

■ primarna tkiva

||||| sekundarna tkiva

TIPOVI NASTANKA KAMBIJALNOG PRSTENA

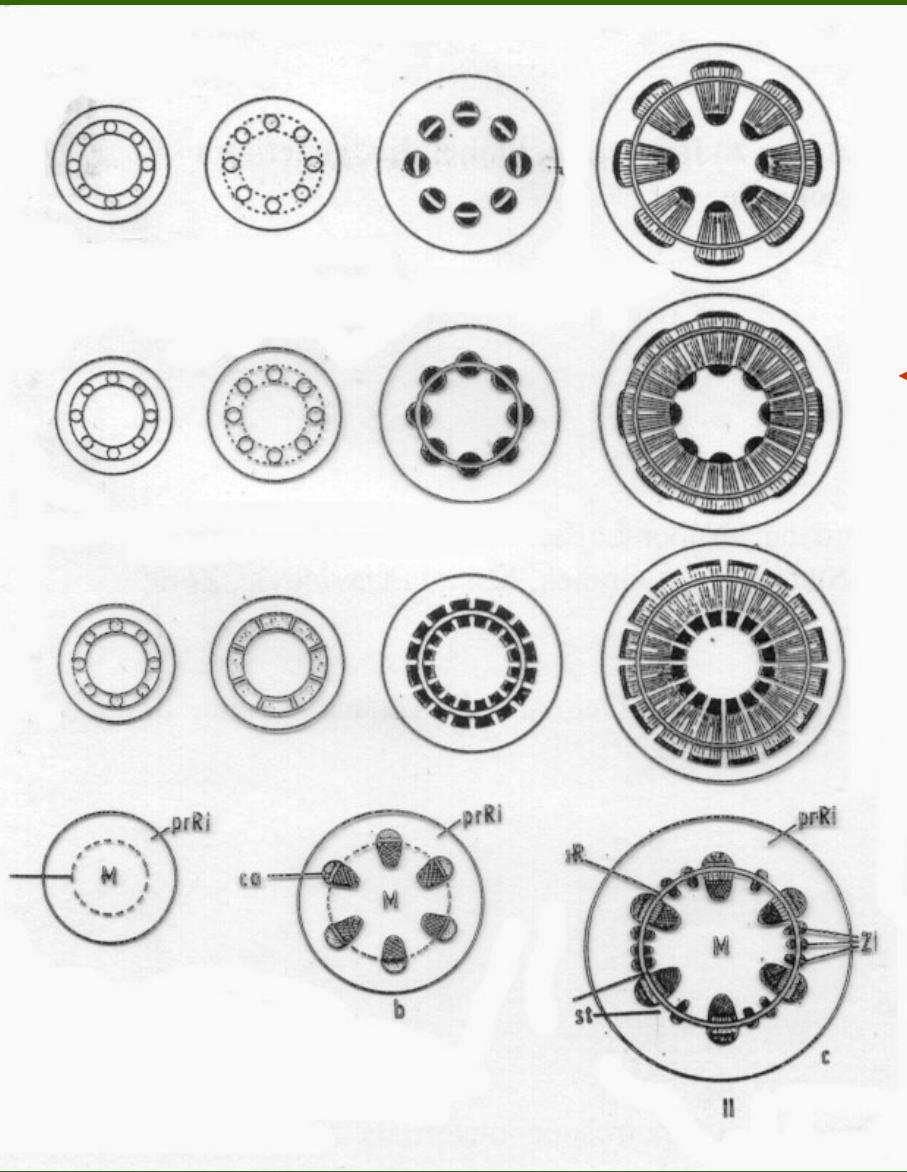


- kod tipa stabla bez provodnih snopića
- teško utvrditi gde počinje sekundarna građa

← *Tilia tip*

■ primarna tkiva
||||| sekundarna tkiva

TIPOVI NASTANKA KAMBIJALNOG PRSTENA



Ricinus tip

- c.c. ima diferencirane provodne snopiće
- stvaranje interfasc. kamb. kasnije
- kao i u *Tilia* tipa stvara nove elemente



primarna tkiva



sekundarna tkiva

sitaste cevi + sklerenhim + parenhim za + korini
ćelije pratilice (likina vlakna) magacioniranje zraci

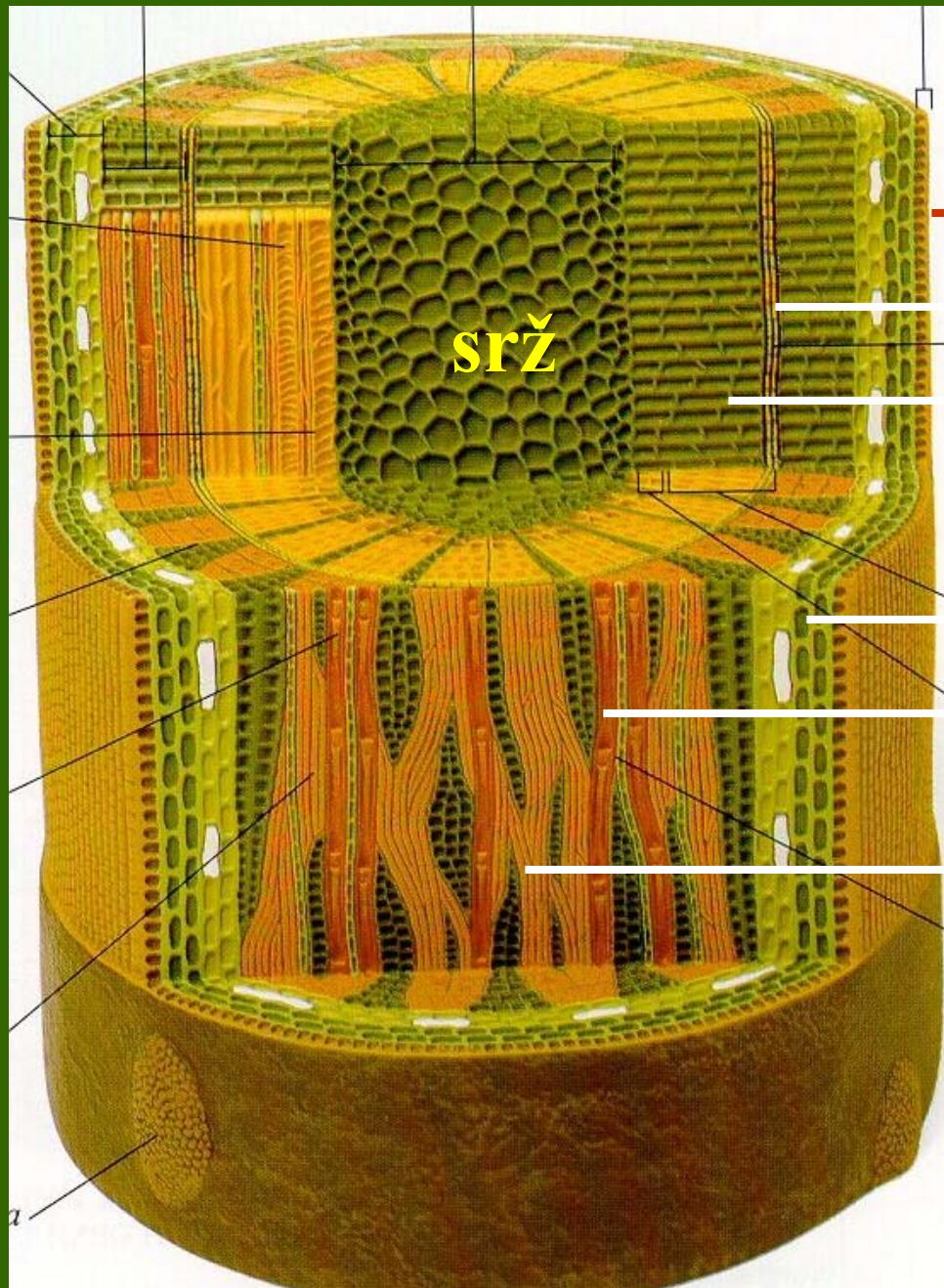
SEKUNDARNA KORA
(sekundarno floem)

KAMBIJALNI PRSTEN

SEKUNDARNO DRVO
(sekundarni ksilem)

traheje + sklerenhim + parenhim za + drveni
traheide (drvena vlakna) magacioniranje zraci

SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA



pluta

kambijum

sek. drvo

prim. kora

sek. floem

sek.kora

likina vlakna

ANATOMSKA GRAĐA STABLA

SEKUNDARNA

POKORIČNO TKIVO - ostaci epidermisa,
periderm ili mrtva kora,

SEKUNDARNA KORA - ostaci primarne kore,
(FLOEM) grupe mehaničkih elemenata,
sekundarni floem

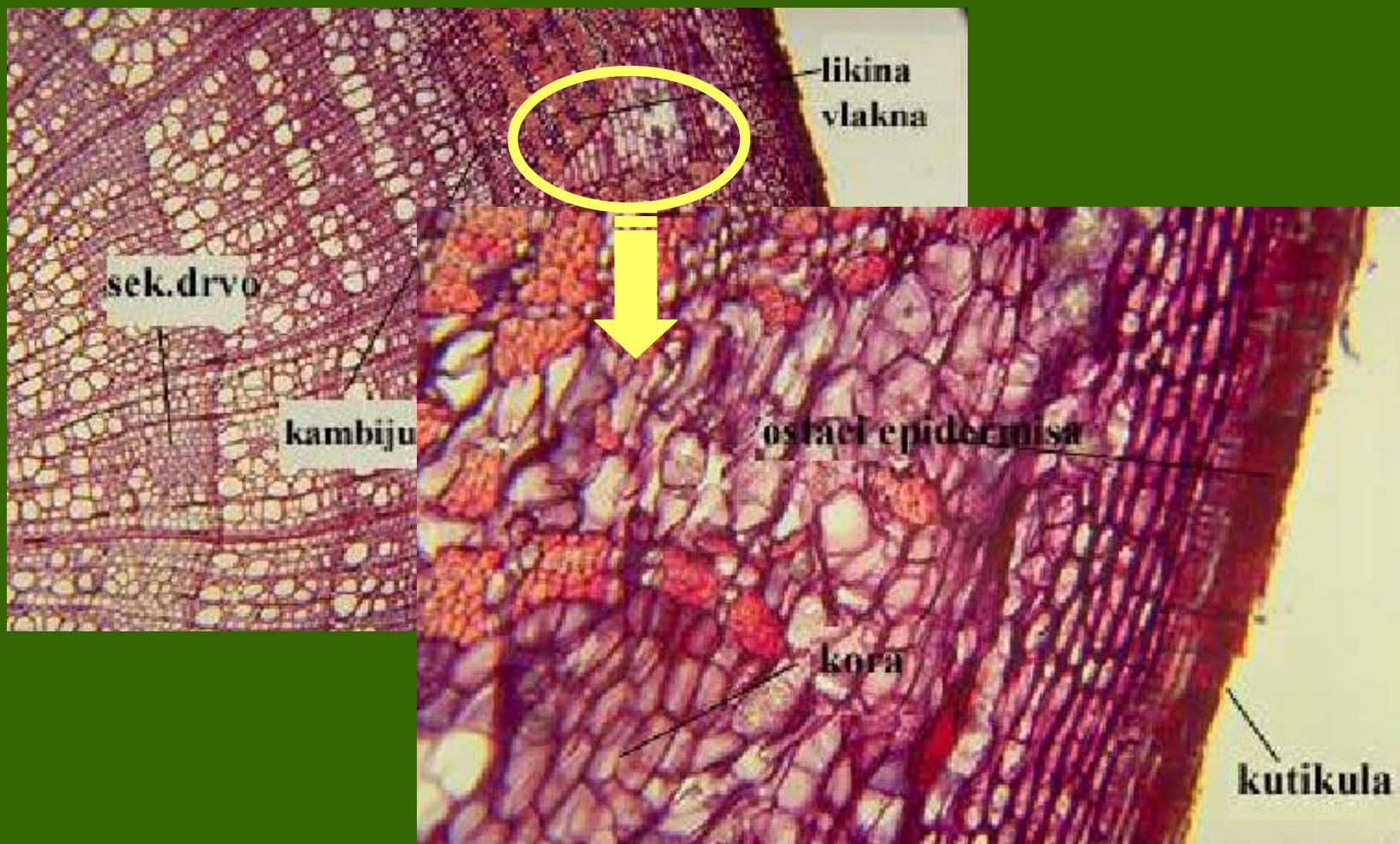
KAMBIJALNA ZONA - vretenaste ćelije (prov. elementi),
- izodijametrične ćelije (sržni zraci)

SEKUNDARNO DRVO – ksilemski elementi
(KSILEM)

PRIMARNO DRVO – ksilemski elementi, srž
(KSILEM)

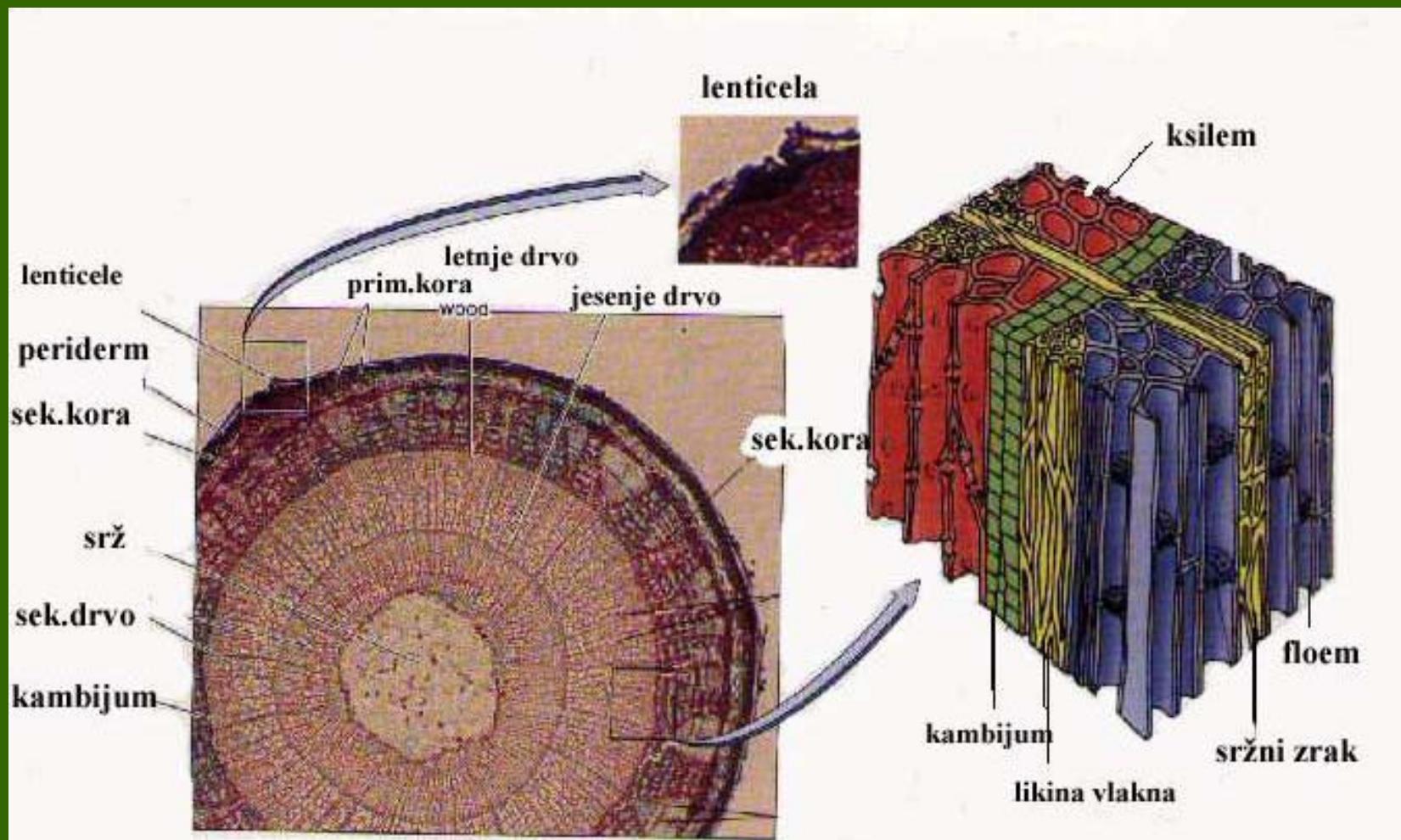
SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE *Tilia* sp.

SEKUNDARNA KORA



SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE *Tilia* sp.

SEKUNDARNA KORA



ANATOMSKA GRAĐA STABLA

SEKUNDARNA

POKORIČNO TKIVO - ostaci epidermisa, periderm ili mrtva kora,

KAMBIJALNA ZONA - vretenaste čelije (prov. elementi),
- izodijametrične čelije (sržni zraci)

SEKUNDARNO DRVO - ksilemski elementi (KSILEM)

PRIMARNO DRVO – ksilemski elementi, srž (KSILEM)

SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE

SEKUNDARNO DRVO

- ima više vrsta tkiva
- svi elementi sek.drveta su lignifikovani

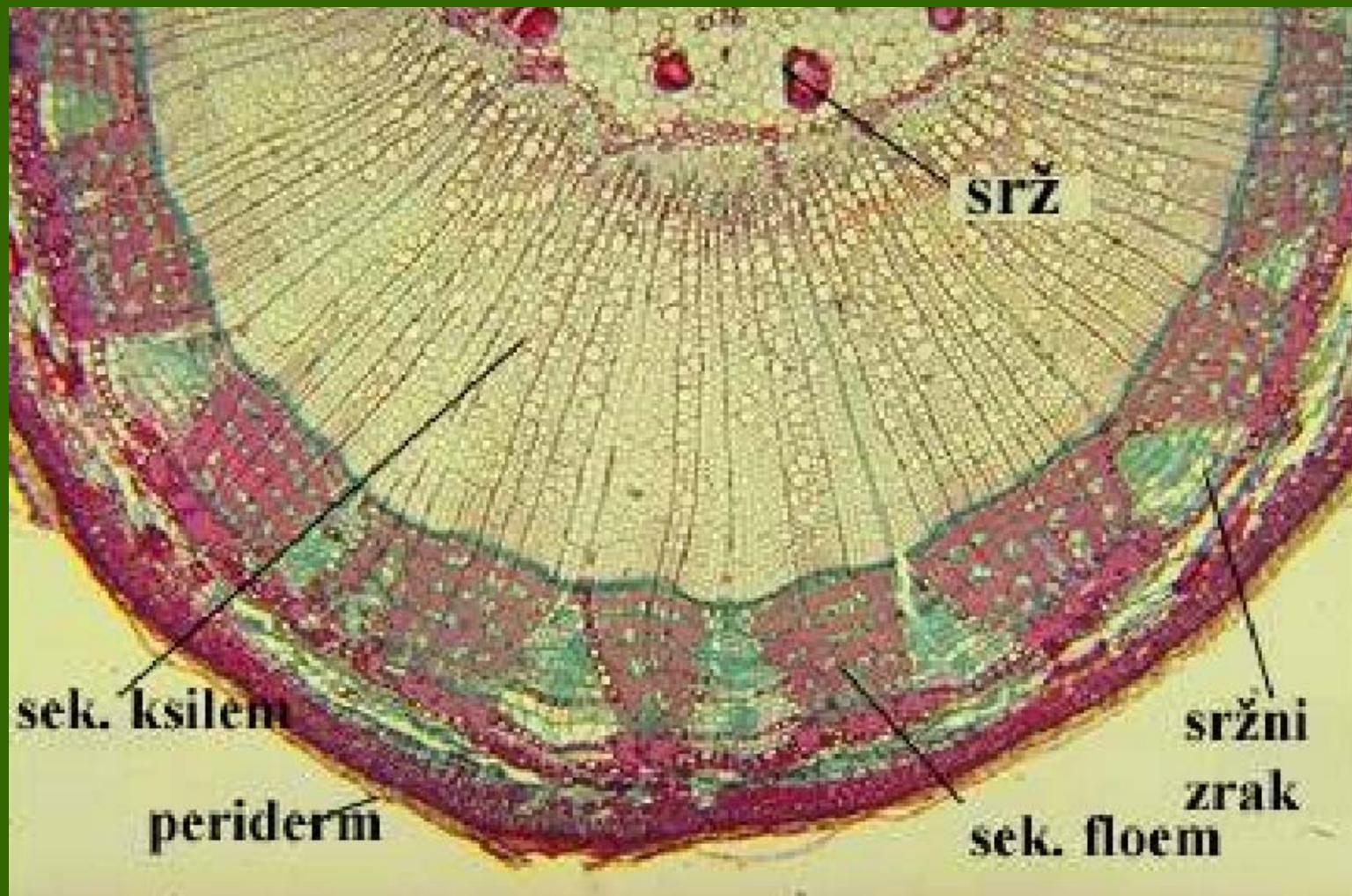
Grade ga: ksilemski elementi,

mehanički

parenhimski

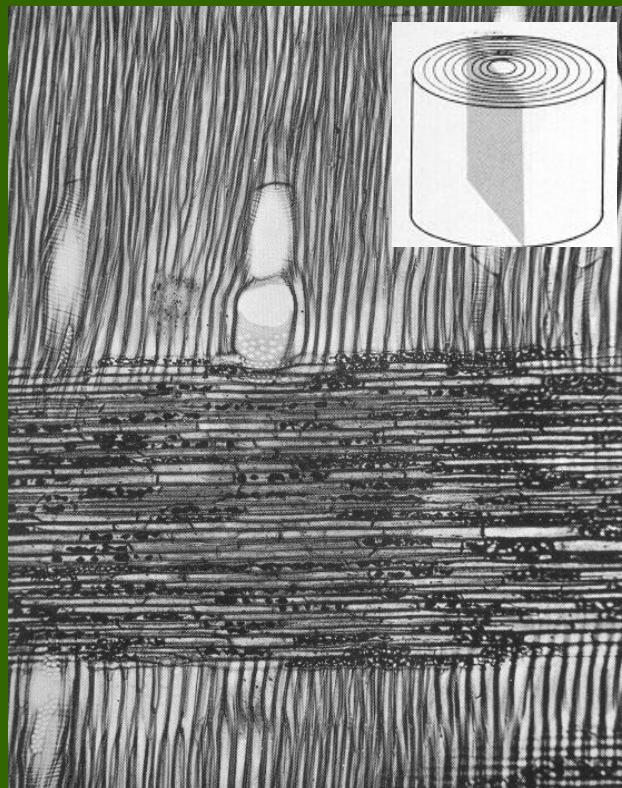
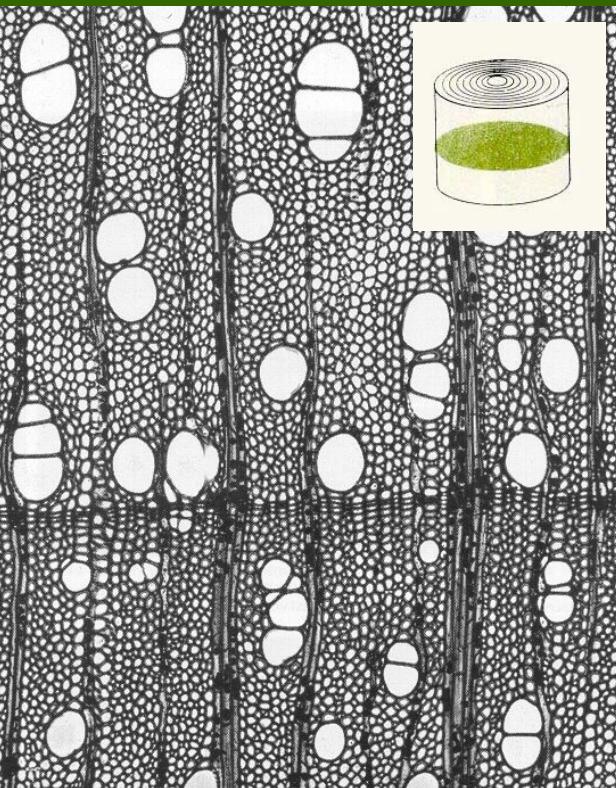
tkiva za lučenje (u nekim slučajevima)

SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE *Tilia* sp.

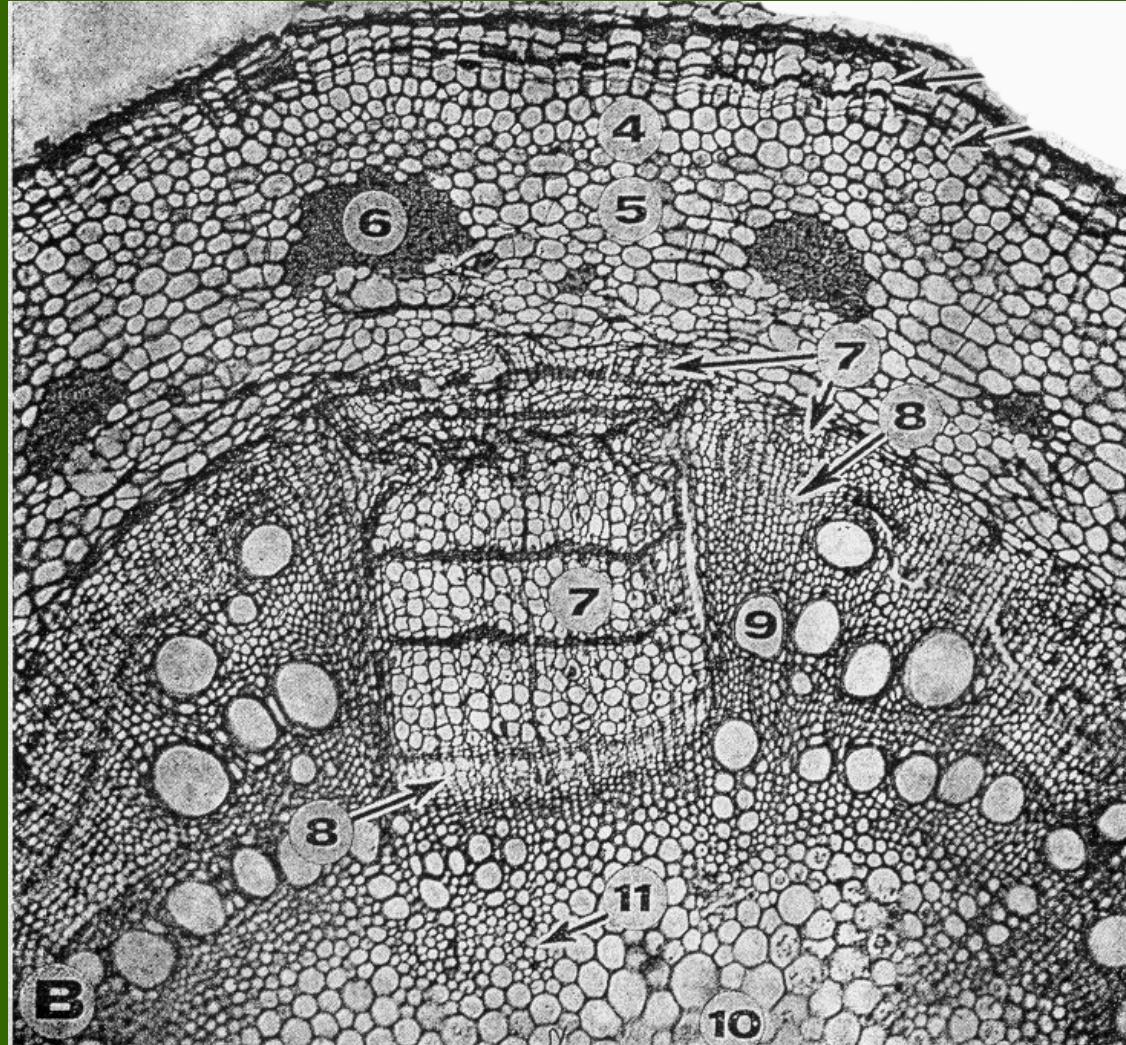
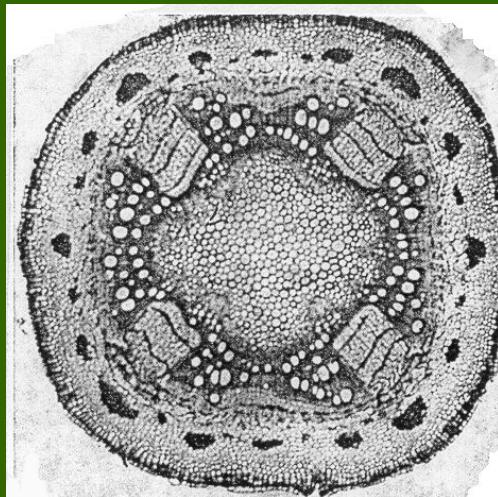
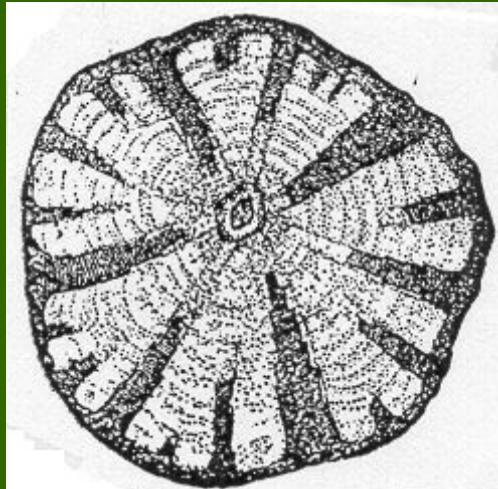


SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA DIKOTILE

SEKUNDARNO DRVO

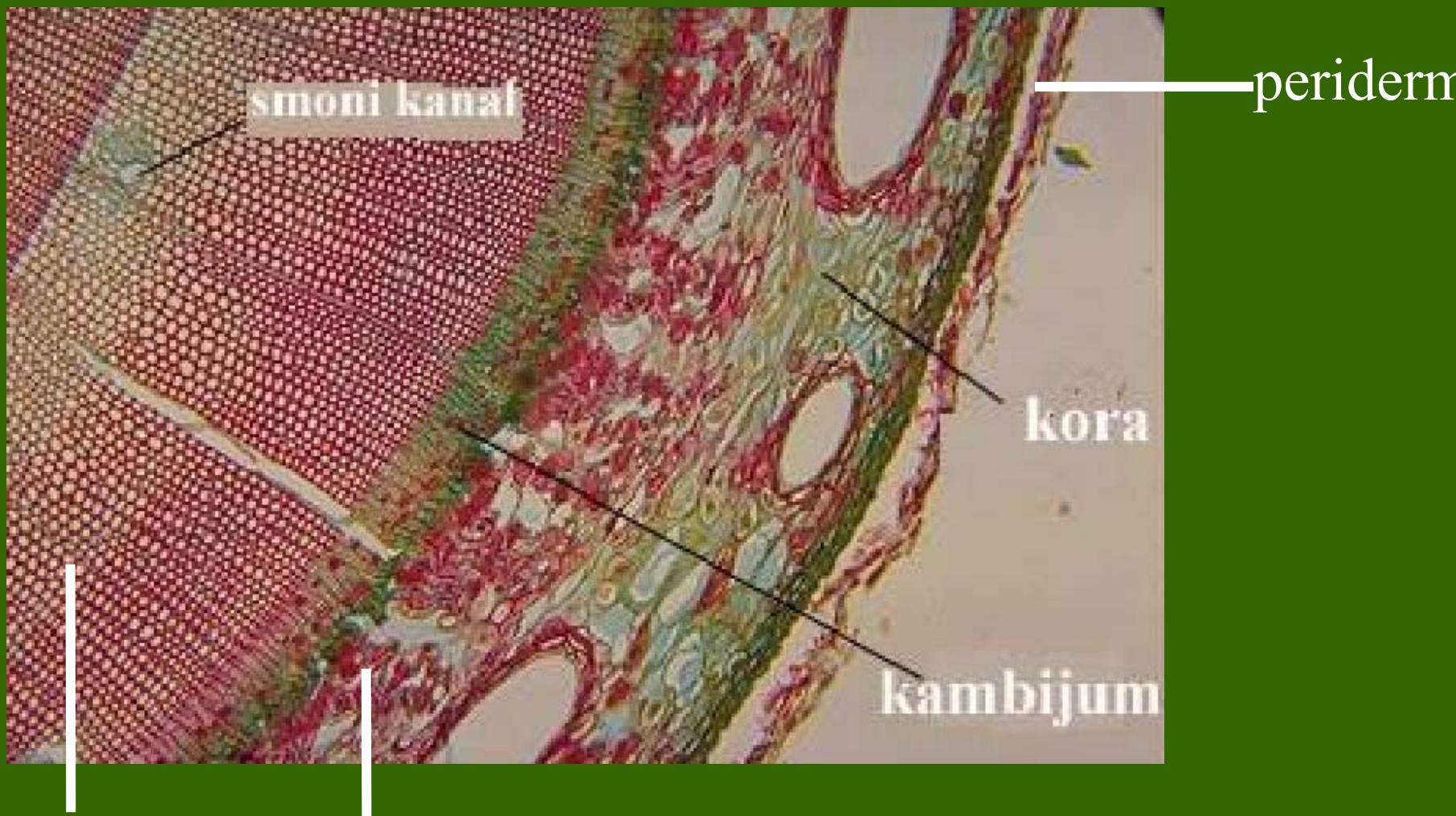


ATIPSKO DEBLJANJE STABLA



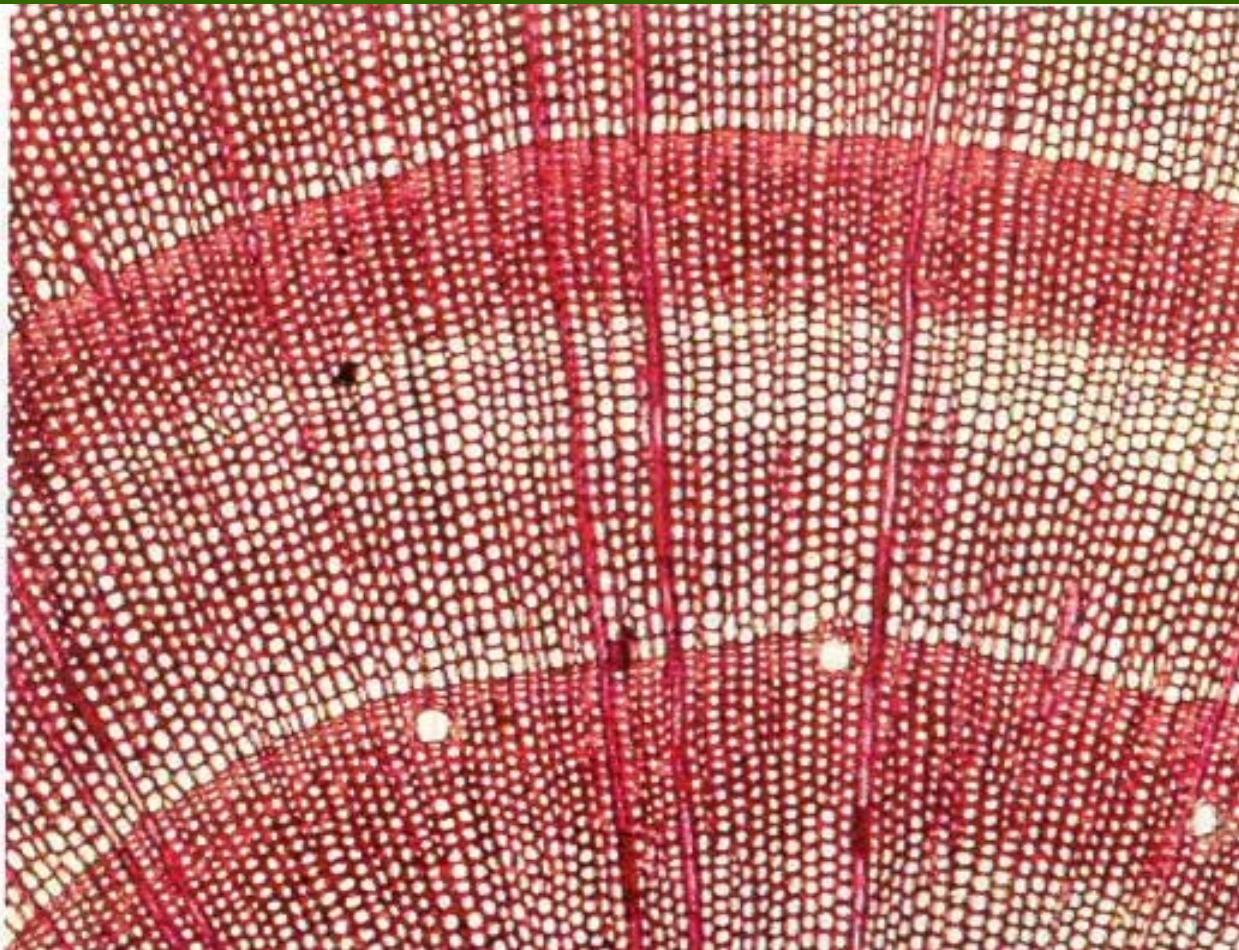
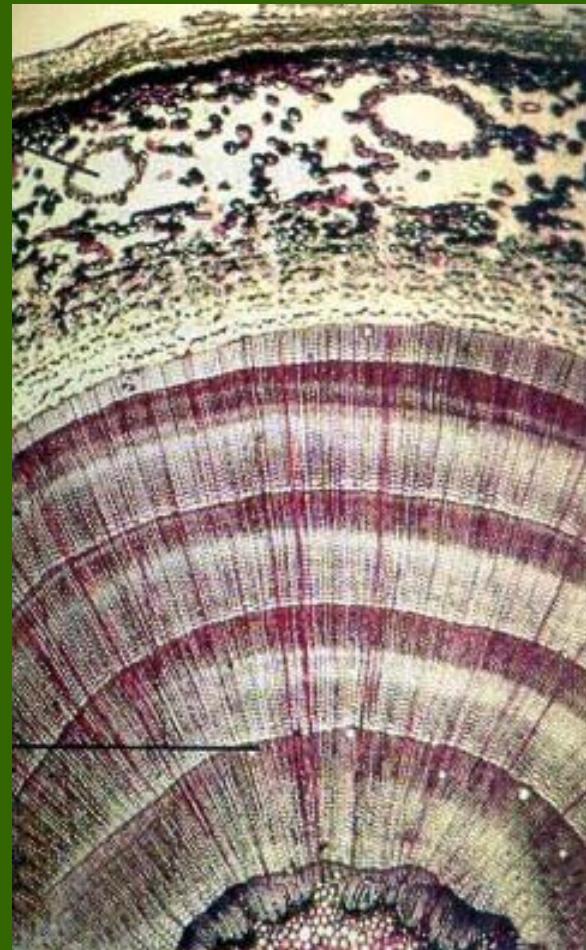
Bignonia sp.

SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA GOLOSEMENICE



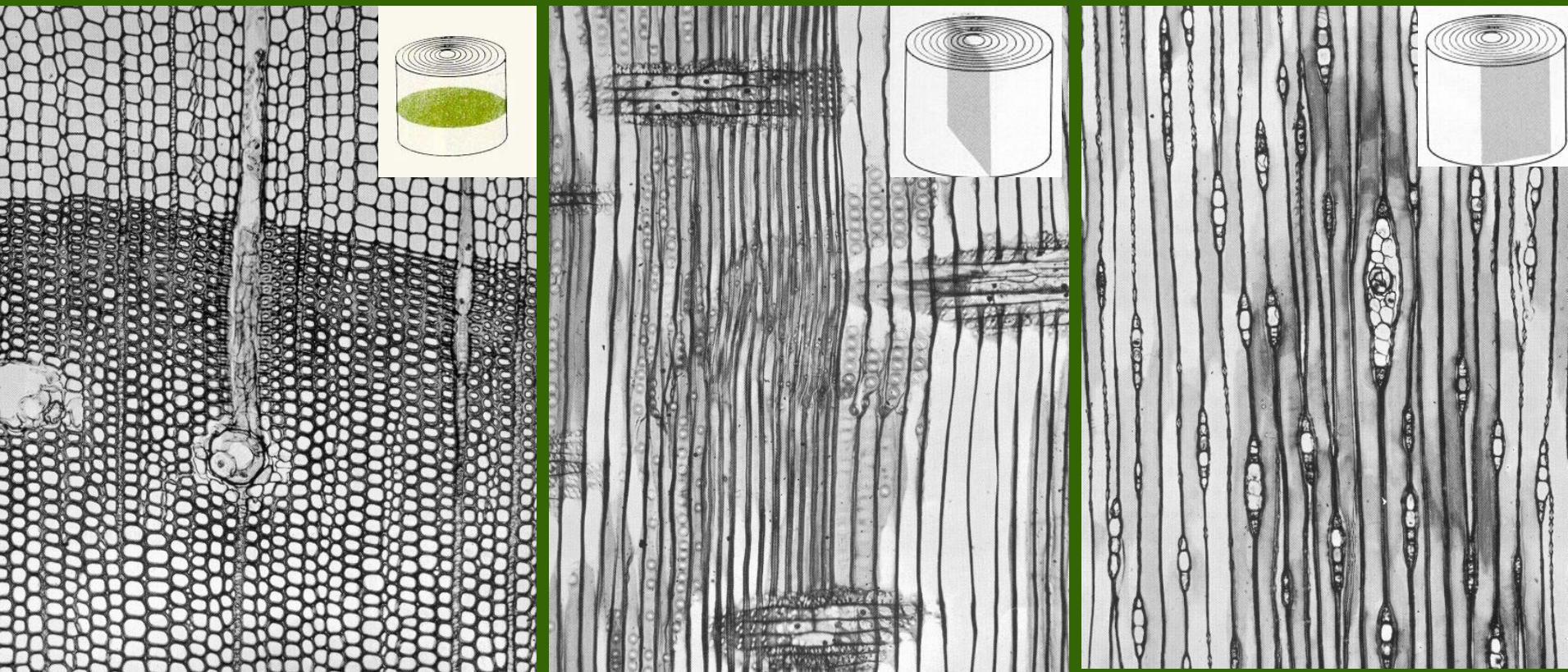
sekundarno drvo sekundarna kora

SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA GOLOSEMENICE – *Picea sp.*

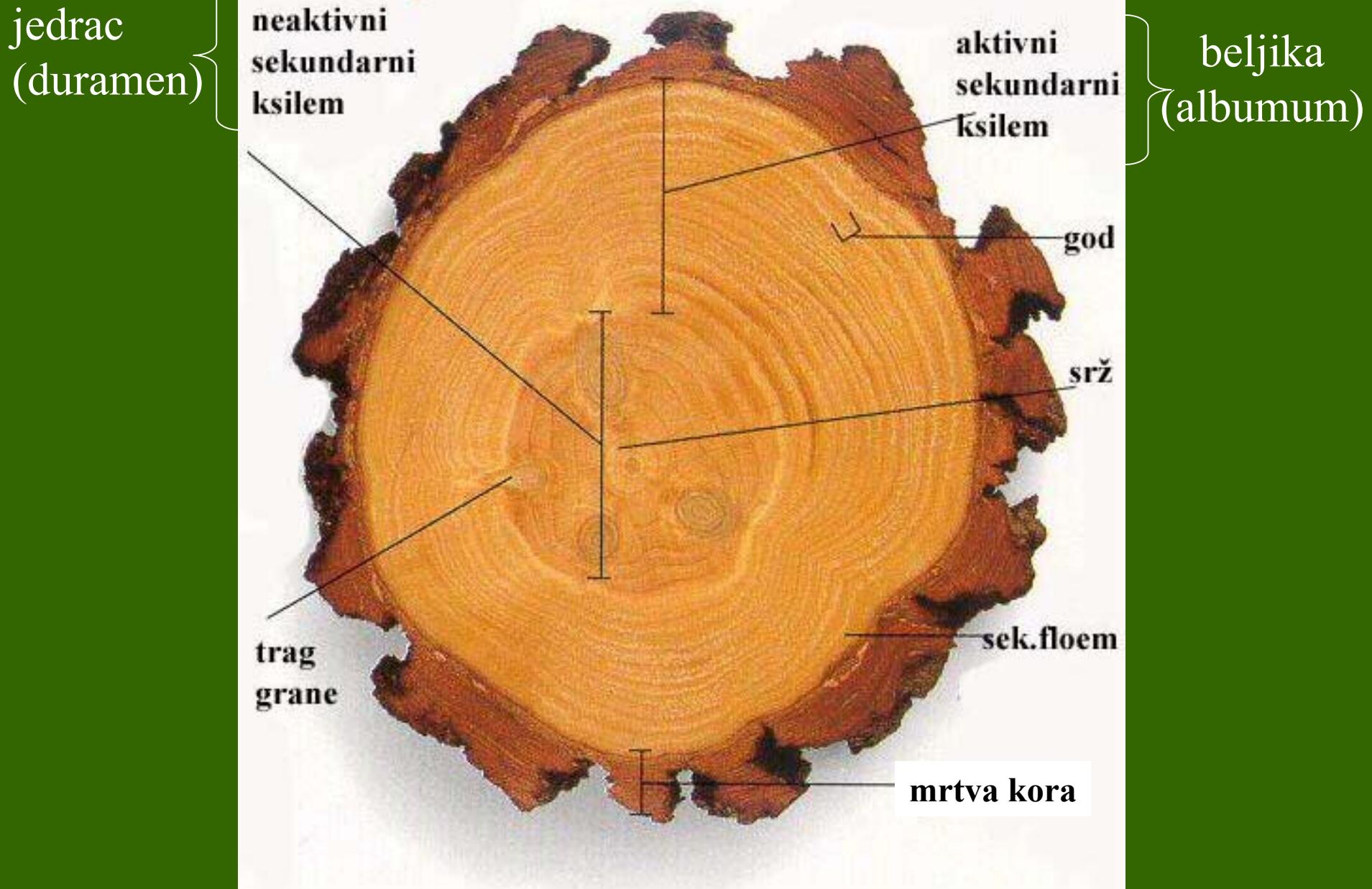


samo sitaste ćelije i traheide

SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA GOLOSEMENICE - SEKUNDARNO DRVO



SEKUNDARNA ANATOMSKA GRAĐA STABLA



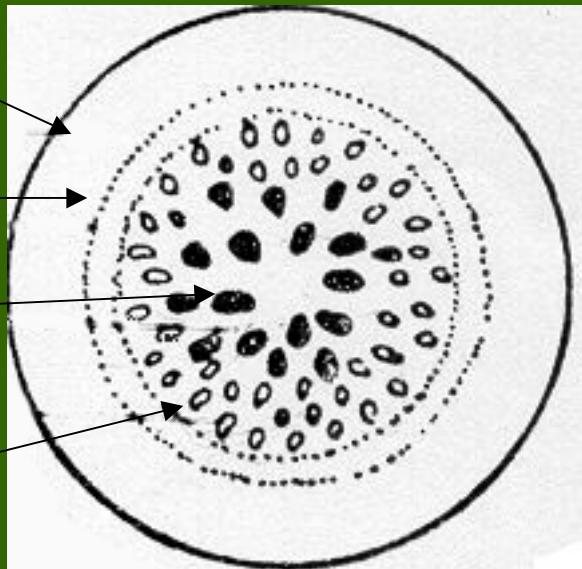
SEKUNDARNO DEBLJANJE STABLA MONOKOTILA

primarna kora

kambijum

primarni
snopići

sekundarni
snopići



parenhim kore



KAMBIJUM



**leptocentrični prov. snop
parenhimske ćelije**

Dracaena sp.

ANATOMSKA GRAĐA STABLA VODENIH BILJAKA

